

Samsun Tarımında Yeni Ufuklar

SAMTİM

OCAK 2025

Sayı: 87

ISSN: 1305-7588

**MİLLİ AĞAÇLANDIRMA
GÜNÜ'NDE 100 BİN FİDAN
TOPRAKLA BULUŞTU**

YEDİĞİNE İÇTİĞİNE
DİKKAT ET

GÜVENİLİR GIDA
TÜKET

SAHİBİ

Samsun İl Tarım ve Orman
Müdürlüğü Adına İbrahim
Sağlam
İl Müdürü

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ

Erol Baş

YAYIN KURULU

Erol Baş
Lale Baykal
İcabi Çağan
Seda Türkkaş
Orhan Şanlı
İbrahim İlhan
Rukiye Cansız
Yetkin Esen
Namık Akgül
Ahmet Şenoğlu

FOTOĞRAFLAR

Recep Yapıncak

YÖNETİM YERİ

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü
Kılıçdede Mah. Abdülhakhamit Cad. No: 7
55060 İlkadım / SAMSUN

TELEFON

0 362 231 37 00 / 270

Faks

0 362 233 21 63

E-POSTA

samsun@tarimorman.gov.tr

TASARIM DİZGİ

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü

ISSN: 1305-7588

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Yayını
Olan SANTİM Dergisi Yaygın Süreli Yayıdır

Kıymetli Samtim Okurları,

Bir seneyi daha acısıyla tatlısıyla yaşayarak hep birlikte eriştiğimiz yeni yılın ilk bülteni olan Ocak sayımızla sizlerle.

Yeni yıllla birlikte başlayacak olan üretim sezonunda da ülkemizdeki ve ilimizdeki tarımsal gelişmeleri gerek dergimiz ve gereksede web sitemizden sizlerle paylaşmaya devam edeceğiz.

Her yıl 11 Kasım'da yüz binlerce fidan toprakla buluşarak, Geleceğe Nefes oluyor. Samsun'da 'Milli Ağaçlandırma Günü'nde 100 bin fidan toprakla buluştu.6 Kasım 2019 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla ilan edilen 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü kapsamında, “2024 yılı **Geleceğe Nefes, İnsanlığa Nefes**” programı Valimiz Orhan Tavlı' nın katılımlarıyla gerçekleşti.

Bakanlığımız “Kahverengi Kokarca Eylem Planı” kapsamında yürütülen Kahverengi Kokarca mücadelesi ile ilgili olarak, 12 Aralık 2024 tarihinde, DSİ 7. Bölge konferans salonunda, “Kahverengi Kokarca Değerlendirme Toplantısı” gerçekleştirildi.

Özellikle okulların açıldığı bu dönemde geleceğimiz olan çocuklarımızın sağlığı bizim için çok kıymetli olduğundan kantinlere denetimler gerçekleştirdik, çocuklarımızı israf konusunda bilinçlendirmek için etkinlikler düzenledik. İlimiz için önemli bir yeri olan ve sanayisi de gelişmekte olan kenevirin hasadını yaptık. Sahil şeridi olan ve balıkçılıkla geçinen pek çok vatandaşımızın olduğu İlimizde Bakanlığımız katkısıyla iç sularımıza rekor sayıda balık yavrusu bırakarak geleceğimize yatırım yapmış olduk. Dolu dolu geçirdiğimiz bu dönemde Kahverengi Kokarca zararlısıyla ilgili mücadelemize de ivme kazandırdık.

Kıymetli tarım dostlarımız, en değerli varlığımız olan birlik ve beraberliğimize sahip çıkarak durmaksızın üretmeye devam edeceğiz. Bu konuda tüm sektör paydaşlarımıza güveniyor, “Sen Üret Yeter” sloganıyla üreticiyi sonuna kadar destekleyen Devletimiz ve Bakanlığımız olarak yanınızda olduğumuzu yineliyor ve hepimize saygılar sunuyorum.

İbrahim SAĞLAM

İl Müdürü

Samsun'da 'Milli Ağaçlandırma Günü'nde 100 Bin Fidan Toprakla Buluştu

Her yıl 11 Kasım'da yüz binlerce fidan toprakla buluşarak, Geleceğe Nefes oluyor. Samsun'da 'Milli Ağaçlandırma Günü'nde 100 bin fidan toprakla buluştu. 6 Kasım 2019 tarihinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla ilan edilen 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü kapsamında, "2024 yılı Geleceğe Nefes, İnsanlığa Nefes" programı Valimiz Orhan Tavlı' nın katılımlarıyla gerçekleşti. 81 ilde eş zamanlı olarak gerçekleştirilen 'Milli Ağaçlandırma Günü'ne Samsun Valimiz Orhan Tavlı, Büyükşehir Belediye Başkanı Halit Doğan, Sahil Güvenlik Karadeniz Bölge Komutanı Tuğamiral Ahmet Bahadır, Samsun Emniyet Müdürü Ahmet Arıbaş, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam, Samsun Orman İşletme Müdürü Menderes Özkolay, protokol üyeleri, öğrencilerimiz, vatandaşlar ile basın mensupları katıldı.

Programda konuşan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam şunları söyledi: "Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla, 6 Kasım 2019 tarihinde 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü olarak ilan edildi. Biz de Orman vatandır bilinciyle bugün bu inançla bir araya gelerek, bu toprakların bize sunmuş olduğu değerlere ve tüm canlılara olan bağlılığımızı, Vatanımıza olan sevgimizi ve sorumluluğumuzu da göstermiş oluyoruz. Bugün dikilen her fidan da gelecekteki kuşaklar için bir nefes ve ülkemizin yarınları için umut olacaktır. Ülkemizin ormanlık

alanlarını artırmak ve doğal zenginlikleri koruyarak güçlendirmek için Tarım ve Orman Bakanlığı teşkilatı olarak sahada çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Diktiğimiz fidanlarımızla Türkiye Yüzyılına nefes oluyoruz.. Bizler sadece ağaçlandırma çalışmalarıyla değil, Ülkemizin her karış toprağını korumak adına; erozyon kontrolü, orman zararlılarıyla ve orman yangınlarıyla mücadele, orman köylümze verdiğimiz destekler ile her alanda ormanlarımızın korunması ve sürdürülebilirliği için 7/24 çalışmaktayız.

Dünyada orman varlığı azalırken biz, orman varlığını artıran nadir ülkelerden biriyiz. Bakanlığımızın çalışmalarıyla ülke genelinde 22 yılda 7 milyarın üzerinde tohum ve fidan toprakla buluşturuldu. 2,6 milyon hektarlık alan artırıldı ve 24,3 milyon hektarlık bir orman alanına ulaştık. Bu çalışmalarla Avrupa'da birinciyiz, dünyada da dördüncüyüz.

Bakanlık olarak yaptığımız çalışmalarda erozyon konusu, geçmişte en büyük problemlerden biri idi. Vatan topraklarını korumak adına Bakanlığımız erozyonla kaybedilen toprakları büyük bir çaba ve emekle yeniden yeşillendirdi. Erozyonla kaybolan toprak miktarımızı yaklaşık 4,5 kat azaltmış durumdayız. Bugün ormanlarımız sadece yeşil alanlarımız değil, aynı zamanda doğa turizmi ve ekoturizm açısından da önemli doğa kaynaklarımız. Yaklaşık 50 bin kişinin istihdam edildiği bu alanların ekonomiye katkısı 10 milyar liradır. Bugün itibarıyla 1927 orman parkı ve 112 ekoturizm rotası mevcut.

Orman yangınlarında orman kahramanlarımız cansiparane bir şekilde alevlerle mücadele ediyor. Orman yangınlarıyla mücadele etmekte, bakanlığımız personelinin kabiliyeti ve kapasitenin yüksek olması elbette çok önemli ve gurur verici ancak asıl başarı orman yangınlarının çıkmamasıdır. Dolayısıyla bugün

bu önemli ve özel günde bütün vatandaşlarımıza bu konudaki hassasiyeti ifade etmiş olalım. Elbette bu mücadelelerde şehitlerimiz oldu. Orman teşkilatının 142 şehidini de buradan rahmetle ve minnetle anıyorum. 25 bin orman kahramanı arkadaşımız var. 130 bine yakın gönüllü kardeşimiz var. Bakanlığımıza ait 27 adet yangın söndürme uçağımız, 105 helikopterimiz, 14 insansız hava aracımız (İHA) var ve dünyada bu konuda orman yangınlarında İHA kullanan 2 ülkeden birisiyiz” dedi.

Programda konuşma yapan Samsun Valimiz Orhan Tavlı şunları söyledi: “ 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günümüzde 81 vilayetimizde olduğu gibi Samsun’ umuzda da tüm ilçelerimizle birlikte milli ağaçlandırma seferberliğine katkıda bulunmak ve fidanlarımızı doğayla buluşturmak için bir araya geliyoruz. İklim değişikliği maalesef doğa ve çevre üzerinde çok olumsuz etkilere neden olmakta. Dünya genelinde denizlerimizin, su kaynaklarımızın, orman varlığımızın, toprağımızın ve havamızın kirlenmesiyle ilgili genel bir tehdit var.

Allah’a şükür ülkemizin orman varlığı etrafımızdaki diğer ülkelere göre zengin ancak değişen iklim şartları ve kuraklık gibi meteorolojik

nedenlerden dolayı bu konuda tedbirler almamız gerektiğini de hep birlikte müşahade ediyoruz. Havamız, suyumuz ve toprağımız başta olmak üzere çevremizin korunması önemli meselelerimizden biri. Yurdumuzun her karış toprağının genç fidanlarla bezenmesi ve geleceğin ormanına dönüşmesi için elbirliğiyle hep birlikte üzerimize düşeni yapmaya gayret edeceğiz.

Atalarımızdan aldığımız toprak, ağaç ve orman sevgisiyle bugün de "Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde "Geleceğe Nefes İnsanlığa Nefes" temasıyla 81 ilde milyonlarca fidanın dikileceği bir gündeyiz. Fidan dikim etkinliğini çocuklarımızla, gençlerimizle birlikte gerçekleştiriyoruz. Temiz bir çevre noktasında genç gönüllülerde doğanın fidanın yeşermesine de katkıda bulunuyoruz. Ülkemiz, şehrimiz, milletimiz ve çevremiz için hayırlara vesile olması temennisiyle 11 Kasım Milli Ağaçlandırma Günü’müzün kutlu olmasını diliyorum. Bu güzel ve anlamlı günde emeği geçenleri tebrik ediyorum. Törenimize katılarak fidanlarımızı toprağımızla birleştirmek için bizimle beraber olan doğaseverlere sevgi ve saygılarımı iletıyorum” dedi.

Programda protokol konuşmalarının ardından, önceden belirlenmiş ve parsellenerek numaralandırılmış alanlara fidanlar dikilerek ilk can suyu ile buluşturuldu.

İlimizde “Kahverengi Kokarca Değerlendirme Toplantısı” Gerçekleştirildi

Bakanlığımız “Kahverengi Kokarca Eylem Planı” kapsamında yürütülen Kahverengi Kokarca mücadelesi ile ilgili olarak, 12 Aralık 2024 tarihinde, DSİ 7. Bölge konferans salonunda, “Kahverengi Kokarca Değerlendirme Toplantısı” gerçekleştirildi. Toplantıya Samsun Valimiz Orhan Tavlı, Samsun Büyükşehir Belediye Başkanı Halit Doğan, 17 İlçe Belediye Başkanları, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam, 17 İlçe Tarım ve Orman Müdürü, Samsun Ticaret Borsası, Çarşamba, Terme ve Bafra Ticaret Borsası Başkanlıkları, Samsun İlkadım Ziraat Odası, Çarşamba, Terme, Salıpazarı, Tekkeköy, 19 Mayıs, Havza, Kavak, Lâdik, Vezirköprü Ziraat Odaları, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, İl Müftülüğü, Fındık Üretici Birlikleri temsilcileri katıldı.

Toplantıda bir konuşma yapan İl Müdürü İbrahim Sağlam, ilimizde kahverengi Kokarca ile mücadelede yürütülen çalışmalar hakkında şunları söyledi:”

Tarımsal üretim yapılan alanlarda büyük ekonomik kayıplara sebep olan kahverengi kokarca ile mücadelemiz; Bakanlığımız “Kahverengi Kokarca ile Mücadele Eylem Planı” gereğince, 2024 yılı bitki sağlığı uygulama programı kapsamında Entegre Mücadele prensipler doğrultusunda ve Kahverengi Kokarca teknik talimatı ve Cezbet – Öldür yönergesine göre İl müdürlüğümüz ve 17 ilçe müdürlüğü personelimizce yürütülmektedir.

Bu mücadelede bütün koordinasyon ve sorumluluk kurum olarak İl Müdürlüğümüz ve 17 İlçe Müdürlüklerimizde. 2024 yılında İl Merkezimiz ve 17 İlçede 216 kişiden oluşan mücadele teknik ekipleri

oluşturduk. Mücadele çalışmalarımızda bize her türlü mali, ekipman desteğini sağlayan başta Sayın Valimiz olmak üzere bütün kurum ve kuruluşlara teşekkür ediyoruz. Kahverengi Kokarca ile mücadelede ilimizde Valilik Eylem Planı ardından Bakanlık Eylem Planı yaptık. Eğitim çalışmalarımızı da eş zamanlı yürüterek sahada eylem planında belirtilen bütün kurum ve kuruluşlarla bu mücadelenin en önemli ayağını oluşturan çiftçilerimiz ile birlikte, toplu halde eş zamanlı biyosidal ve kimyasal mücadele ile devam ediyoruz. 2025 yılında da mücadelemize 7/24 devam edeceğiz. Kahverengi kokarca ile mücadelede topyekün hep birlikte hareket etmenin, ortak çalışmalar yürütmenin önemini bir kez daha hatırlatmak isterim.

Mücadele Eylem Planı içinde görev alan kurum ve kuruluşlara bugüne kadar olan destekleri için tekrar teşekkür ediyorum. Ortak çalışmamızın başarımızı arttıracaktır” dedi.

Toplantıda konuya ilişkin bir konuşma yapan Samsun Valimiz Sayın Orhan Tavlı şunları söyledi:” İlimiz tarımsal üretiminde başta fındık olmak üzere önemli ölçüde verim ve kalite kayıpları meydana getiren, tahripkar, istilacı ve polifag bir zararlı olan Kahverengi Kokarca ile mücadele; Bakanlığımız “Kahverengi Kokarca İle Mücadele Eylem Planı” gereğince; 2024 Yılı Bitki Sağlığı

Uygulama Programı kapsamında Entegre mücadele prensipler doğrultusunda ve Kahverengi kokarca teknik talimatı ve cezbet-öldür yönergesine göre yürütülmektedir.

Bakanlığımız Kahverengi kokarca Eylem Planı Kapsamında; 2024 yılında il merkezi ve 17 İlçede 216 kişiden oluşan mücadele teknik ekipleri oluşturuldu.

İl Müdürlüğümüz ve Samsun Büyükşehir Belediyesi katkılarıyla hazırlanan Kahverengi Kokarca konulu afişler merkezde 20 noktada billboardlarda ve 20 noktada raketlerde, ayrıca 10 ilçede, 12 noktada billboard ve raketlerde yayımlandı.

İl Müdürlüğümüzce hazırlanarak Samsun Büyükşehir Belediyesi ve YİKOP katkıları ile uygulamaya konulan "Kahverengi Kokarca İle Entegre Mücadelede Popülasyon İzleme Projesi” kapsamında 19.04.2024 tarihinde Çarşamba İlçesi

Karaağaç mahallesinde Bahçe günü etkinliği düzenlenerek üreticilere ve sektör paydaşlarına tanıtımı gerçekleştirilmiştir. Bu proje ile ve yerel kaynaklardan temin edilen 420 adet funnel tuzak 17 İlçemize dağıtılmış ve belli lokasyonlara asılması sağlandı. 2024 yılı içerisinde kahverengi kokarcaya karşı yaklaşık 1.000.000 milyon dekarı fındık olmak üzere toplamda 1.007.185 dekar alanda kimyasal mücadele yapıldı. İlimiz üreticilerine üreticilerine

bakanlık yetkilileri ile 13 İl valisi, 13 İl tarım ve Orman Müdürünün katıldığı (ilimizin de dahil olduğu) “Kahverengi kokarca değerlendirme toplantısı yapıldı.

7 Aralık 2024 tarihinde Samsun Valiliğimizin başkanlığında 17 İlçe Kaymakamı ile Samsun Tarım ve Orman İl Müdürü, İl Müdür yardımcısı, BÜBS Şube Müdürü BÜBS şubesinde konu sorumlusu uzmanlar ile “Kahverengi Kokarca Değerlendirme Toplantısı” yapıldı. Toplantıda İl ve İlçe

81.131 SMS gönderilerek kimyasal mücadele zamanının geldiği bildirildi.KTAE Müdürlüğünde Biyolojik Mücadele için üretilen 14.464 adet (trisolcus japonicus) samuray arıcığının 14 ilçemizde belirlenen lokasyonlarda salımı gerçekleştirildi.

2024 yılı Ocak ayından Ağustos ayının son haftasına kadar olan süreçte İlimizde Kahverengi kokarcanın tanınması ve mücadelesi ile ilgili gerçekleştirilen bilgilendirme toplantılarında toplam 27.700 üreticiye eğitim verildi. Bu toplantılarda, 20.616 adet Afiş/liflet dağıtımı gerçekleştirilmiş olup 408 basın yayın çalışması yapıldı.

Kışlaklara çekilme aşamasında kahverengi kokarca ile 1500 adet feromon kullanılarak cezbet-öldür yöntemi ile mücadele yapıldı.

2024 yılı kışlak mücadelesinde 47.592 hanede biyosidal ürünlerle ilaçlandı.

29 Kasım 2024 tarihinde Tarım ve Orman Bakanımızın Başkanlığında; Tarım ve Orman, Sağlık

Koordinasyon kurulları oluşturularak Kaymakamlıkların uhdesinde yürütülecek çalışmalar ile İl/İlçe tarım müdürlükleri, Belediyeler ve diğer paydaş kurumların görev ve sorumlulukları karara bağlandı.

Bugün itibarıyla gerçekleştirmiş olduğumuz toplantı ile; Samsun BŞB, 17 İlçe belediyeleri, Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüz ve 17 İlçe müdürlüklerimiz, İl Sağlık Müdürlüğü, İl Milli Eğitim Müdürlüğü, İl Müftülüğü, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Jandarma Komutanlığı, Ziraat Odaları, Ticaret Borsaları, KTAE, Fındık Üretici Birliklerinin katılım sağlayarak Kahverengi Kokarca Mücadelesinde 2025 yılında yapılacak çalışmaları değerlendirdik ve eylem planımızı oluşturduk” dedi.

Samsun İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Bitkisel Üretim ve Bitki Sağlığı Şube Müdürü Lale Baykal “Kahverengi Kokarca 2025 Yılı Mücadele Stratejisi” konulu sunumunun ardından toplantı sona erdi.

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında

Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkındaki Tebliğ Yürürlüğe Girmiştir

Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkındaki Tebliğ (Tebliğ No:2024/43) 20.02.2025 tarih ve 32819 Sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu tebliğ ile doğal kaynaklar ve çevrenin korunmasını dikkate alarak kırsal alanda gelir düzeyinin yükseltilmesi, tarımsal üretim ve tarıma dayalı sanayi entegrasyonunun sağlanması için aile işletmeciliği faaliyetleri ile küçük ve orta ölçekli işletmelerin desteklenmesi, tarımsal pazarlama altyapısının geliştirilmesi, geriye dönük izlenebilirliğin sağlanması, gıda güvenilirliğinin güçlendirilmesi, kırsal alanda alternatif gelir kaynaklarının oluşturulması, kırsal ekonomik altyapının güçlendirilmesi, tarımsal faaliyetler için geliştirilen yeni teknolojilerin üreticiler tarafından kullanımının yaygınlaştırılması, yürütülmekte olan kırsal kalkınma çalışmalarının etkinliklerinin artırılması, kırsal toplumda yerel kalkınma kapasitesinin oluşturulmasına katkı sağlanması için yeni teknoloji içeren yatırımların desteklenmesi amaçlanmaktadır.

“Kırsal Kalkınma Destekleri Programı Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımlara ait tebliğ Tarım ve Orman Bakanlığımız Tarım Reformu Genel Müdürlüğümüzce yayımlanmıştır. Bu kapsamda yatırımcılarımızın yapacak oldukları yatırımlara ilişkin müracaatların başvuru zamanı ve şartları Bakanlığımızca yayımlanacak olan uygulama rehberinde ilan edilmiştir.

Program Kapsamında Samsun il Tarım ve Orman Müdürlüğümüz Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğümüzce İlimizin 17 İlçesinde tanıtım programları düzenlenerek Yatırımcılarımıza ve Üreticilerimize hibe uygulamaları hakkında bilgiler verilecektir. Yine yatırımlar hakkında bilgi almak için İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğümüze müracaat edebilirler.

Yapılacak olan Yatırımların, Ülkemiz, bölgemiz, yöremiz ve ilimiz tarımına, tarım sanayine, yatırımcılarımıza ve üreticilerimize hayırlı ve uğurlu olmasını temenni ediyorum." dedi.

Konu ile ilgili Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam açıklamada;

Tebliğ kapsamındaki yatırım konuları;

Tarıma dayalı ekonomik yatırım konularında mikro, küçük ve orta ölçekli işletmeler için;

a) Tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırım konularında;

- 1) Tıbbi ve aromatik bitkilere yönelik yatırımlar,
- 2) Bitkisel ürünlere yönelik yatırımlar,
- 3) Hayvansal ürünlere yönelik yatırımlar,
- 4) Çelik silo konusuna yönelik yatırımlar,
- 5) Soğuk hava deposu konusuna yönelik yatırımlar, hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

b) Tarımsal üretime yönelik sabit yatırım konularında;

- 1) Kapalı ortamda bitkisel üretime yönelik yatırımlar,
- 2) Büyükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar,
- 3) Küçükbaş hayvan yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar,
- 4) Kanatlı hayvan yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar,
- 5) Kültür mantarı üretimine yönelik yatırımlar,
- 6) Büyükbaş ve küçükbaş hayvan kesimhanelerine yönelik yatırımlar,
- 7) Kanatlı hayvan kesimhanelerine yönelik yatırımlar, hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

c) Bu Tebliğ kapsamında bulunan konularla ilgili yenilenebilir enerji kaynakları kullanımına yönelik yatırımlar hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

ç) Su ürünleri yetiştiriciliğine yönelik yatırım konularında;

- 1) Denizlerde yetiştiricilik,
- 2) İç sularda yetiştiricilik,
- 3) Tarıma dayalı ihtisas organize sanayi bölgelerinde yetiştiricilik, hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

d) Hayvansal ve bitkisel orijinli gübre işlenmesi, paketlenmesi ve depolanmasına yönelik yatırım konularında;

- 1) Hayvansal orijinli gübre,

2) Bitkisel orijinli gübre, tesisleri hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

Kırsal ekonomik altyapı yatırım konularında mikro ve küçük ölçekli işletmeler için;

a) Aile işletmeciliği faaliyetlerinin geliştirilmesine yönelik altyapı yatırımları,

b) Arıcılık ve arı ürünlerine yönelik yatırımlar,

c) Bilişim sistemleri ve eğitimi yatırımları,

ç) El sanatları ve katma değerli ürünlere yönelik yatırımlar,

d) İpek böceği yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar,

e) Su ürünleri yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar,

f) Tarımsal amaçlı örgütler için makine parkı yatırımları,

g) Tıbbi ve aromatik bitki yetiştiriciliğine yönelik yatırımlar, hibe desteği kapsamında değerlendirilir.

Hibeye esas proje tutarı ve destekleme oranları;

Tarıma dayalı ekonomik yatırım konularında hibeye esas proje tutarı; yeni tesis niteliğindeki başvurularda 20.000.000 Türk Lirası, kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması niteliğindeki başvurularda 18.000.000 Türk Lirası, kapasite artırımı, teknoloji yenileme ve/veya modernizasyon niteliğindeki başvurularda 16.000.000 Türk Lirası üst limitini geçemez. Hibeye esas proje tutarı alt limiti 8.000.001 Türk Lirasıdır. Bu limitin altındaki başvurular kabul edilmez. Kırsal ekonomik altyapı yatırım konularında ise hibeye esas proje tutarı 8.000.000 Türk Lirası üst limitini geçemez. Hibeye esas proje tutarı alt limiti 100.000 Türk Lirasıdır. Bu limitin altındaki başvurular kabul edilmez. Proje bütçesi KDV hariç hazırlanır. Başvuruların kabul edilmesi halinde; hibeye esas proje tutarının %50'sine hibe yoluyla destek verilir. Yatırımcılar hibeye esas proje tutarının %50'si oranındaki katkı payını, aynı katkıyı ve toplam tutara ait Katma Değer Vergisi (KDV)'nin tamamını kendi öz kaynaklarından temin etmekle yükümlüdürler.

19 Mayıs İlçemizde Renkli Karnabahar Hasadı Gerçekleştirildi

19 Mayıs İlçesi Yukarı Engiz mahallesinde Renkli Karnabahar Hasadı konulu tarla günü düzenlendi. Programa İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, Ziraat Odası Başkanı, şube ve ilçe müdürleri ile üreticiler katıldı.

Programda bir konuşma yapan İl Müdürü İbrahim Sağlam, ilimizde kışlık sebze üretimi ile ilgili şunları söyledi:

“Tarım Arazilerinin Kullanımının Etkinleştirilmesi Projesi kapsamında (TAKEP), İl Müdürlüğümüzce Renkli Karnabahar Üretimini Geliştirme Projesi kapsamında 29 üreticiye 100 dekar alanda ekilmek üzere 220.000 adet renkli karnabahar fidesi (154 000 mor renkli karnabahar, 66 000 Turuncu renkli karnabahar) temin edilmiştir.

Toplam bütçesi 1 300 869,00 TL olan projenin %75'i Bakanlık katkısı %25'i çiftçi katkısından oluşmaktadır.

Ülkemizde 2023 yılı üretim sezonunda 1 120 034 dekar alanda 3 491 127 ton kışlık sebze (Beyaz

Baş Lahana, Kırmızı Baş Lahana, Kara Lahana, Karnabahar, Ispanak, Pırasa ve Turp) üretimi gerçekleştirilmiştir. İlimizde ise toplam sebze üretimi (1.010.000) bir milyon on bin ton civarında olup, kışlık sebze üretimi ise 100 997 dekar alanda 537 798 ton olarak gerçekleştirilmiştir. Kışlık sebze üretim alanlarının

%8,81sine sahipken üretimin %15,11 nü ilimiz tarafından karşılanmaktadır. İlimiz kışlık sebze alanlarının yaklaşık %84,'ünü, karşılamaktadır.

İlimizde 2023 yılında 17 545 dekar alanda Karnabahar üretimi yapılmış olup; 70.098 ton üretim gerçekleştirilmiştir. Üretimin tamamına yakını Bafra ilçemizde gerçekleştirilmektedir. İlimizde üretilen karnabaharın büyük çoğunluğu iç piyasada

tüketilmekte iken 2023 yılında yaklaşık 5 000 tona yakın ihracat gerçekleştirilmiştir. 2024 yılında da yaklaşık 17.000 dekar alanda 60.000 ton yakın üretim beklenmektedir.

İlimizden kışlık sebze ihracatı geçmiş yıllarda düşük miktarlarda seyretmesine karşın 2020 üretim sezonundan itibaren İlimizden direk ve dolaylı olarak ihracat yapan firmalar tarafından ilçemizde üretilen kışlık sebze (Pırasa Brokoli Baş Lahana Karnabahar) yaklaşık 4250 ton olan ihracatımız 2023 üretim sezonunda yaklaşık 8 000 ton seviyelerine ulaşmıştır” dedi.

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü 2024 Yılı Değerlendirme Toplantısı Havza'da yapıldı

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü, 2024 Yılı Değerlendirme Toplantısı Havza ilçemizde, 19 Mayıs Üniversitesi Havza Fizik Tedavi Merkezi toplantı salonunda gerçekleştirildi. Toplantıya Havza Kaymakamı Mustafa Ayvat, Havza Belediye Başkan Vekili Ömer Faruk Çörekçioğlu, İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, İl Müdür Yardımcıları, Şube Müdürleri ve İlçe Müdürleri katıldı.

Toplantıda bir konuşma yapan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam şunları söyledi: "2024 yılı kurumsal hedeflerimiz açısından başarılı bir yıl oldu. Tarımsal üretimde birinci hedefimiz; kırsaldan kente göçü önlemek, hatta tersine çevirmek suretiyle insanları doğduğu yerde doyurmak. Kurum olarak büyük özveri ve uyum içinde çalışarak çiftçiye götürülen hizmette aksama yaşanmasına fırsat vermeden çalışmalarını sürdüren bütün personellerimize teşekkür ediyorum. Ayrıca bugün toplantımızın ev sahipliğini yapan Havza Kaymakamımız Sayın Mustafa Ayvat'a özellikle teşekkür ederim. Yine bizlere çalışmalarımızda destek olan ve her zaman yanımızda olan Sayın Valimize, Büyükşehir Belediyemize, 17 ilçe kaymakamlıklarımıza ve ilçe belediyelerimize teşekkür ederim.

Tarımsal üretim açısından 2024 yılının en önemli gündem maddesi şüphesiz Kahverengi Kokarca ile mücadele konusu idi. Bakanlığımızca Kahverengi kokarca ile mücadelede saha

organizasyonun sağlanması ve etkin mücadele yapılması amacıyla hazırlanan Kahverengi Kokarca Eylem Planı kapsamında Kahverengi kokarca ile "Entegre Zararlı Yönetimi Prensipleri" kapsamında mücadeleyi bir bütün olarak, daha genişletilmiş ve kapsamlı bir organizasyon ile yürütme çalışmalarımız devam ediyor. Sayın Valimizin başkanlığında, zararlının mücadelesinde ilgili kamu kurumları ve STK'lar ile işbirliği içerisinde, sahada çalışma grupları oluşturduk. İlimizin bütün ilçelerinde her cuma günleri

eşzamanlı olarak eğitim, yayım ve kamuoyu bilgilendirme faaliyetlerimizi gerçekleştiriyoruz. Popülasyon takibi ve mücadele, kışlak yerleri ve açık alanda mücadelenin yanısıra denetim, izleme ve değerlendirme faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Tarım ve Orman Bakanlığı olarak tarım sektörünü sürdürülebilir, verimli, kaliteli, kayıtlı ve yatırım yapılan bir yapıya kavuşturup üretim gücümüzü daha ileri bir seviyeye taşıyarak bu risklere karşı gereken tedbirleri almak amacıyla yürüttüğümüz çalışmalarımızın en önemli ayaklarından birini "Tarımsal Üretim Planlaması" oluşturuyor. Hayata geçirdiğimiz bu strateji ile tarımsal üretimi etkileyen koşulların hızla değiştiği ve gıdaya olan talebin arttığı bu yeni dönemde, Türkiye Yüzyılı'na uygun bir vizyon ortaya koyduk. Faaliyetlerimizin ana gövdesini, toprak ve su kaynaklarımızın sürdürülebilirliği ile gıda arz güvenliğini sağlamaya yönelik faaliyetler oluşturuyor. Suyun merkeze alındığı Tarımsal Üretim Planlaması üst başlığı altında; yeni destekleme modeli, kayıtlılık, tarımsal krediler, işlenmeyen tarım arazilerinin üretime kazandırılması, tarım arazilerinin izinlendirilmesi, tarım sayımı, sözleşmeli üretim gibi çok sayıda unsuru içeriyor. Yeni model ile stratejik

ürünlerde yeterliliği artıracamız, tarımsal hasılamızı daha yukarılara taşıyacağız. Bu vesile ile üreticilerimize ÇKS kayıtlarında son başvuru tarihinin 31 Aralık 2024 olduğunu bir kez daha hatırlatmak isterim.

Hayvancılık sektörünü her geçen gün daha güçlü ve risk faktörlerine karşı daha dirençli hâle getiriyoruz. Bakanlık olarak desteklerimizi daha sade ve etkili kılıyoruz. Bulaşıcı hastalıkların önlenmesi, kontrol altına alınması ve ortadan kaldırılması, hayvan sağlığı ve refahının iyileştirilmesi ve tedavi ihtiyacının azaltılması için yıllardır aşılama faaliyetlerimiz hız kesmeden devam ediyor.

Gıda güvenliği konusu son yıllarda tüm ülkeler açısından, halk sağlığı ve ekonomik boyutu nedeniyle önem kazanan ve önemi giderek artan bir konu haline gelmiştir. Küresel ölçekte bakıldığında gıda ticareti, gıda ihraç eden ülkelere, döviz sağlaması yanında, sektöre katma değer getirmekte ve milli gelire önemli katkılar yapmaktadır.

Gıda güvenliği sadece bireysel tüketicilerin sağlığını korumakla kalmaz, aynı zamanda toplum sağlığını da korur. Gıda güvenliği denetimlerimiz, sektördeki en değerli görevlerimizden bir diğeri. Tarım sektörü olarak görev alanımız kapsamında olan her konuda daha donanımlı ve daha güçlü olarak hedeflerimiz doğrultusunda sahada çalışmalarımızı

sürdürüyoruz. Bu anlamda şube ve ilçe müdürlerime, çalışma arkadaşlarıma özverili çalışmalarından dolayı teşekkür ediyorum. 2025 yılının her anlamda hayırlı uğurlu, afetlerden uzak, tarımsal üretim açısından bol ve bereketli olmasını diliyorum” dedi.

Toplantıda bir konuşma yapan Havza Kaymakamı Mustafa Ayvat şunları söyledi: "Yalnız ülkemiz için değil, dünya genelinde tarımsal üretimin önemi gün geçtikçe artıyor. Gıda güvenliğinin ön plana çıktığı günümüzde kurumlarımızın birlik ve beraberlik içerisinde çalışması önemli. Bu bağlamda Tarım ve Orman Müdürlüğümüze her zaman destek verdik, bundan sonra da vermeye devam edeceğiz" dedi.

Şube ve ilçe müdürlüklerinin 2024 yılı faaliyetleri, Bakanlığımız ve İl Müdürlüğümüz, Samsun Büyükşehir Belediyesi ve DOKAP kaynaklarıyla yapılan projeler ile 2025 yılı için planlanan projeler konulu sunumların ardından toplantı son buldu.

İl Müdürümüz İbrahim Sağlam İlimizde 2024 Yılında Gerçekleştirilen Hayvan Sağlığı ve Yetiştiriciliği Hizmetleri Hakkında Bilgi Verdi

İlimizde 2024 yılında gerçekleştirilen Hayvan sağlığı ve Yetiştiriciliği hizmetleri hakkında bilgi veren İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, şunları söyledi: "Hayvan Hastalıkları ile Mücadele kapsamında yapılan koruyucu aşılama çalışmaları kapsamında 2024 yılı içerisinde, İlimiz genelinde büyükbaş ve küçükbaş hayvanlarda 1.387.000 adet aşılama ve çiftlik hayvanlarında 1.001.309 adet, kümes hayvanlarında 1.958.570 adet sağlık taraması faaliyetleri gerçekleştirildi.

Hayvan tanımlama hizmeti kapsamında; 124.581 adet büyükbaş ve 142.654 adet küçükbaş hayvana küpeleme uygulaması yapıldı.

Hastalıklara karşı yapılan mücadele doğrultusunda İlimizde 2024 yılı içerisinde 12 adet aktif mihrakımız bulunmakta olup yıl içerisinde 30 adet mihrak sönüşü gerçekleştirildi.

Hayvan ve hayvansal ürünlerin denetiminde 330 adet denetim ve 815 adet araç kontrol edilmiş olup; 5 adet araçta 8 adet canlı hayvan ve 2 adet hayvansal ürünün yapılan denetimler sonucu uygunsuz sevk edildiği tespit edildi. Bu kapsamda belgesiz hayvan ve hayvansal ürün nakleden kişiler ile sevk araçlarına 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem kanunu kapsamında yaptırım uygulayarak 1.302 adet ceza uygulandı.

İlimizde Hayvan Pazarları, Hayvan Satış Yerlerinin Ruhsatlandırılma ve Denetleme Usul Ve Esasları Hakkında Yönetmelik çerçevesinde 7 adet hayvan pazarında 28 adet denetim yapıldı.

Gıda İşletmelerinin Kayıt Ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik kapsamında İlimizde 7 adet kesimhanede 2024 yılı içerisinde 14 adet denetim gerçekleştirildi.

İlimizde bulunan 191 adet Veteriner Hekim muayenahanelerin denetimler yapılmış olup; toplamda 877.779 TL 2024 yılı içerisinde ceza uygulandı.

İlimizde 2024 yılında toplam kalıntı izleme programı kapsamında, toplam 210 adet numune alınarak ilgili laboratuvara gönderildi. 2024 yılında "İşletmelerin Süt sağımı ve meme hijyeni, Hayvancılık Desteklemeleri ve projeler, hastalıktan arı işletmeler, Şap, Brusella, LSD, PPR,

Kuduz, Çiçek aşılama programları hakkında bilgilendirme" konulu eğitim 21 adet eğitim 322 yetiştiricinin katılımıyla gerçekleştirildi. Ayrıca Halk Eğitim Merkezi ve İl Müdürlüğümüz iş birliğiyle Vezirköprü ve Bafra ilçelerinde "Süt Hijyeni ve Sanitasyon" konulu 2 adet kurs verilmiş olup; 40 yetiştirici sertifika almaya hak kazandı.

5199 Sayılı Hayvanları Koruma Kanunu ve "Kedi, Köpek ve Gelinciklerin Kimliklendirilmesi ve Kayıt Altına Alınmasına Dair Yönetmelik" gereği ilimizde bulunan ev hayvanı sahiplerinin hayvanlarını "Ev Hayvanı Kayıt Sistemi'nde (PETVET)" 4.089 kedi, 2.213 köpek toplamda 6.302 adet hayvana chip takılarak kayıt altına alınarak kimliklendirildi.

Gıda İşletmelerinin Kayıt ve Onay İşlemlerine Dair Yönetmelik ve İhracat izni alan tüm işletmeler, Su Ürünleri İşletmeleri İhracat Talimatı kapsamında Denetim Formu ve HACCP Sistem Tetkikine Ait

Resmi Form kullanılarak faaliyet gösterdiği her ay denetlenmektedir. İlimizde bulunan 11 adet su ürünleri işleme tesisi yıl içerisinde resmi olarak 60 defa denetlenmiş olup; yapılan denetimler sonucu cezai işlem uygulanmaya yönelik bir durum tespit edilmedi.

Ayrıca Hayvancılık alanında Ana Arı Üretimi Projesi, Arı Sütü Üretimi Projesi, Çiğ Sütün Uygun Koşullarda Toplanması için Altyapı Kurulumu Projesi, Etçi ve Kombine Irkların Yaygınlaştırılması (ETKİYAP) Jersey Projesi Suni Tohumlama Uygulamaları ile Etçi ve Kombine Irkların Yaygınlaştırılması Projesi kapsamında Samsun ilinde Manda Türünde Suni Tohumlama Uygulamaları Projesi ve Kadın Çiftçilere Süt Sığırcılığı Eğitimi Projeleri gerçekleştirildi.

İlimizde Su Ürünleri İhracatı sayısı 595 adet olup; 11.508.686,65 Kg üründen 49.133.933,15 Dolar,

30.809.291,10 Euro, 26.800 Sterlin, 4.106.676,44 TL tutar elde edilmiştir. Hayvansal ürün ihracat sayısı 239 olup; 1.796.639,76 Kg ve 105 adet üründen 564.170,41 Euro, 3.916.005,5 Dolar tutar elde edilmiştir.

2024 yılı Arılı Kovan Desteklemesi kapsamında 84.157 adet kovana 10.632.682 TL, Çiğ Süt Desteklemesi 1.055 işletmeye 6.819.419,67 TL, 2024 yılı Halk Elinde Anadolu Mandası Islahı Projesi kapsamında 110 İşletmede 3.456 manda için 16.673.100 TL, 1445 malak için 7.297.250 TL, 81 boğa için 502.200 TL, Hayvan hastalıkları tazminatı 15.038.928 TL, Hastalıktan Ari işletme Desteği 269.400 TL olmak üzere toplam 57.289.179 TL destekleme ödemesi yapılmış olup, süreçleri devam eden desteklemeler bulunmaktadır” dedi.

2024 Yılında Samsun’da Avcılık ve Yetiştiricilik Yoluyla 65.210 Ton Su Ürünleri Üretimi Gerçekleştirildi

Samsun İli; Su Ürünleri konusunda stratejik konumu, limanları, balıkçı barınakları, modern balıkçı tekneleri, kalifiye elemanları, baraj gölleri, doğal balık gölleri, Kafes Balıkçılığı ile bölgenin temsilcisi konumundadır. Aynı zamanda sahip olduğu altyapı, işleme, depolama ve aracılık hizmetleri bakımından da önemli bir merkezdir.

Samsun ilinin su ürünleri avcılık ve yetiştiricilik konusunda önemli bir potansiyeli olduğunu belirten Samsun İl Tarım ve Orman Müdürü İbrahim Sağlam ilimizdeki su ürünleri sektörü konusunda şu bilgileri verdi;

Karadeniz’de başta Hamsi, Palamut, Mezgit, İstavrit, Barbun gibi deniz balıklarının yanında su ürünleri yetiştiricilik sektörünün yem ham maddesini önemli ölçüde karşılayan çaça Balığı avcılığı yapılmaktadır. İç sularımızda ise başta Sazan olmak üzere Sudak, Yayın, Turna ve Tatlısu Levreği gibi iç su balıklarının avcılıkları yapılmaktadır. Ülkemiz ve

İlimiz için önem arzeden Kızılırmak ve Yeşilirmak Deltalarında bulunan Balık gölleri ve lagün gölleri çevrelerinde önemli tıbbi sülük potansiyeli mevcuttur. Bölgemizden avcılık yolu ile toplanan tıbbi sülükler belirli bir kota dahilinde yurtdışına ihraç edilmektedir.

Denizlerden ve iç sulardan avcılık yoluyla yapılan üretimden başka önemli bir üretim türü de yetiştiriciliktir. Son yıllarda, ülkemizde ve özellikle Karadeniz Bölgesi’nde su ürünleri yetiştiriciliği konusunda oldukça önemli gelişmeler sağlanmıştır. Özellikle Büyük Alabalık

yetiştiriciliği hususunda yapılan yatırımlar İlimiz, Bölgemiz ve Ülkemiz açısından çok önem arz etmektedir.

İlimiz Su Ürünleri Yetiştiriciliği konusunda da ülkemiz genelinde önemli bir konuma sahiptir. İlimiz Yaklaşık **22.990 ton/yıl** proje kapasiteli **39 adet su ürünleri** yetiştiricilik tesisi bulunmaktadır. Fiili su ürünleri yetiştiricilik kapasitemiz son dönemde ciddi artışlar göstermiş olup, **2024 yılında 13.674 ton** Üretim gerçekleştirilmiştir.

2024 yılında Samsun'da avcılık yoluyla **51.536 ton**, Yetiştiricilik yoluyla **13.674 ton** olmak üzere toplam **65.210 Ton** Su Ürünleri Üretimi gerçekleşmiştir. Avcılığın çok büyük bir kısmı Deniz Avcılığından sağlanmaktadır. Avcılığa bakıldığında Türkiye'de avcılık yoluyla elde edilen miktarın önemli bir kısmının Samsun ilinden sağlandığı görülmektedir. Ayrıca Karadeniz'den avlanan hamsi, deniz salyangozu gibi balık ürünleri ile Yetiştiricilik yolu ile elde edilen Türk somonu, Alabalık ve Levrek gibi su ürünleri İlimizde bulunan 9 adet su ürünleri işleme ve değerlendirme tesislerinde ileri işlemeye tabi tutulup katma değer katılarak AB Ülkeleri başta olmak üzere, Japonya, Rusya, Kore, ABD ve Çin gibi ülkelere ihraç edilmektedirler. Nitekim İlimizden **2024 Yılı İçerisinde 12.231,37 Ton Balık** ve Balık Unu Yağı İhracatı yapılmış olup, İhraç edilen bu su ürünlerinden İlimize **49.975.451 milyon ABD Doları ve 34.964.616 Milyon Euro** döviz girdisi sağlanmıştır.

Dünya geneline geriye dönük olarak bakıldığında avcılık yolu ile elde edilen su ürünlerinde önemli miktarlarda düşüşler görülmektedir. Bilim insanları tarafından Avcılıktaki bu düşüşün sebebinin küresel ısınmanın yanında artan dünya nüfusu ve gelişen teknoloji ile beraber protein ihtiyacının artması ve buna bağlı olarak aşırı avcılığın yapılması olarak gösterilmektedir. Deniz ve okyanuslardaki su ürünleri stoklarının azalmasına bağlı olarak bu açık su ürünleri yetiştiriciliği ile kapatılmaya çalışmakta olup, son yıllarda su ürünleri yetiştiriciliği artış göstermiştir.

Samsun İlimizde de 2005-2006 yıllarında su ürünleri yetiştiricilik proje kapasitemiz 2.000 ton/yıl civarında iken 2024 itibarı ile **22.990 ton/yıl** kapasitesine ulaşmıştır.

Bu rakam 2025 yılında Yeni Kurulacak Su Ürünleri Yetiştiricilik tesisleri ile daha da artacaktır.

İlimizde **63** personelden oluşan su ürünleri Kontrol ve Denetim personeli bulunmakta olup, 5 adet su ürünleri Kontrol tekneimiz mevcuttur. Denetim ekiplerimizce 2024 yılında; perakende balık satış yerlerinde 1.398, Balıkçı Barınakları, Nakil Araçları,

Yol Güzergahları, Deniz ve Balıkçı Gemilerinde 1.696 Adet, İç Sularda 655, Soğuk Hava depolarında 94, Balık Halinde 133 Adet, İşleme Tesislerinde 134 ve Yetiştiricilik tesislerinde 182 olmak üzere toplam **4.292 adet** su ürünleri denetimi gerçekleştirilmiştir.

Su Ürünleri Denetim Ekipleri 2024 yılında 7/24 mesai saati gözetmeksizin deniz ve kara sahalarında yaptığı denetimlerle kaçak avcılığa geçit vermemiştir. Bu kapsamda yapılan denetimlerde yasadışı avlanılarak yakalanan balıklara el konularak sosyal hizmetler kurumlarına bağış yapılmış, bağışı yapılamayan ürünler ise balık unu ve yağı fabrikalarına satışı yapılarak balık yemi yapımında kullanılmıştır. Yasadışı av araçlarının ise imhası sağlanmıştır. Kurallara uymayan 101 balıkçı/işletmeciye **2.104.382 TL** idari para cezası uygulanmıştır.

İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, 2025 Yılı ÇKS Başvurularının 31 Aralık'ta Tamamlanacağını Belirtti

İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, 2025 Yılı ÇKS Başvurularının 31 Aralık'ta tamamlanacağını hatırlatarak konu ile ilgili şu açıklamalarda bulundu: "2025 Yılı Çiftçi Kayıt Sistemine (ÇKS) başvurular 1 Eylül -31 Aralık 2024 tarihleri arasında yapılmaktadır. Daha önceki yıllarda kaydı olan üreticilerimiz e-devletten veya İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine bizzat müracaat edebileceklerdir. ÇKS'ye ilk defa başvuru yapacak çiftçilerimiz ise İlçe Tarım ve Orman Müdürlüklerine giderek 2025 yılı başvurularını yapabileceklerdir.

Taahhütnamede yer alan hissedar bilgileri istenmeyecektir.

Taahhütnameye konu arazilere ilişkin ÇKS kayıtları, üretim yılının 15-30 Temmuz tarihleri arasında 15 (On beş) gün süreyle çiftçilerin başvuru yaptıkları il/ilçe müdürlükleri ve arazinin bulunduğu muhtarlıklarda askıya çıkartılarak ilan edilecektir.

Ayrıca 2025 yılı ÇKS kaydı bulunan çiftçilerimiz, tarım arazileri üzerindeki **ürün güncellemelerini 15 Mart-15 Nisan tarihleri arasında** yapabilecekleri gibi üretim yılına ait sonraki

Başvuru süresinin bitimi olan 31 Aralık 2024 tarihinden sonra yeni edinilen veya kiralanan tarım arazilerine ilişkin ÇKS başvuruları 30 Haziran 2025 tarihine kadar yapılabilecektir.

İntikali yapılmamış tarım arazilerine ait başvurular da 30 Haziran 2025 tarihine kadar Taahhütname ile yapılabilecek olup bu arazilerde tüm hissedar alanlarının beyan edilmesi halinde

ürün (ikinci, üçüncü) ekim-dikimlerine ilişkin beyanlarını üretim yılının 30 Haziran tarihine kadar yapabileceklerdir. Üreticilerimizin 31 Aralık 2024 tarihine kadar İl ve İlçe Müdürlüklerimize giderek 2025 yılı ÇKS Başvurularını yapmalarını tekrar hatırlatıyor, çalışmalarında kolaylıklar, bol ve bereketli kazançlar diliyorum" dedi.

2025 Yılı Kenevir Üretimi

1 Ocak 2025 Tarihinde Başladı

İlimizde 2025 Yılı Kenevir üretimi, sözleşmeli tarım ve mevcut yönetmelik kapsamında izin alınarak, yönetmelik hükümlerine göre sadece **"tohum"** veya **"elyaf "(lif)** elde etmek amacıyla 1 Ocak 2025 tarihinde başladı.

Konu ile ilgili açıklamalarda bulunan İl Müdürü İbrahim Sağlam şunları söyledi: "Bakanlığımızca yürütülmekte olan Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) uygulamaları, 27 Mayıs 2014 tarihli ve 29012 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ÇKS Yönetmeliği çerçevesinde yürütülmektedir. 29.8.2024 tarih ve 32647 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Çiftçi Kayıt Sistemi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" in 3 ncü maddesinin ikinci fıkrasında "...Ancak çiftçiler, içinde bulunulan üretim yılında ÇKS'ye kayıtlı tarım arazileri üzerindeki üretim bilgilerinin güncellenmesini, üretim yılının 15 Mart ile 15 Nisan tarihleri arasında yapabilirler. Bunun yanı sıra birinci üretim için ÇKS başvurusu bulunan çiftçiler, üretim yılına ait sonraki ürün (ikinci, üçüncü) ekim/dikimlerine ilişkin beyanlarını, üretim yılının 30 Haziran tarihine kadar (30 Haziran dahil) yapabilirler. Bu tarihlerin resmi tatil ve hafta sonuna rastlaması durumunda başvuru süresi ilk mesai günü sonuna kadar devam eder." denilmektedir.

İlimiz kenevir üretimi konusunda lider illerden birisi olup 29842 sayılı Kenevir Yetiştiriciliği ve Kontrolü Hakkında ki yönetmelik kapsamında; Adı geçen Yönetmelik hükümlerine göre **"tohum"** veya **"elyaf "(lif)** dışında kenevir üretiminde yasal izin almadan üretim yapılan kenevirler ruhsatsız üretim olarak değerlendirilecektir. **1 Nisan 2025 tarihi sonrasında Kenevir üretimi için yapılan Çiftçi Kayıt Sistemi kaydı ile kenevir üretim izin başvurusu kabul edilmeyecektir.**

Yönetmelik hükümlerine uygun şartları taşıyan parsel ve üreticilere üretim izini üretim yapılan parselin kayıtlı olduğu mülki amirlik (ilçede kaymakam ilde valilik makamı) tarafından verilmektedir. Ayrıca adı geçen yönetmelik hükümlerine göre Ar-Ge konulu kenevir tarımında üretim izini Valilik Makamınca verilmektedir" dedi.

Kenevir üretimi yapmak isteyen üreticilerimizin yönetmelikle belirlenen tarihler arasında gerekli müracaatı yapmaları gerektiğini belirten İl Müdürü İbrahim Sağlam, sözlerine şöyle devam etti:

" Kenevir üretimi için yapılan Çiftçi Kayıt Sistemi kaydı ile kenevir üretim izin başvurusu yapacak üreticilerimizin başvuru sırasında şu

belgeleri yanlarında bulundurmaları gerekmektedir:

- * Nüfus kayıt örneği,
- * Üretim yılına ilişkin Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) belgesi,
- * Üretim yerinin toplam yüzölçümü ile ada/parsel numarasını gösterir kroki,
- * Başvuru sahibinin kenevir yetiştiriciliği amacını belirtir Yönetmeliğin Ek-1'de yer alan örneğe uygun başvuru formu,(İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden temin edilebilir)
- * Çiftçinin daha önce izinsiz kenevir ekme, uyuşturucu imal etme, dağıtma, ticaretini yapma veya kullanma suçu işlemediğine, yetiştiricilik izni verilmesini müteakip bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak hareket edeceğine ilişkin Ek-2'de yer alan örneğe uygun taahhütname, (İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğünden temin edilebilir).

Mevcut yönetmelik kapsamında Kenevir Üretimi için izin alacak üreticilerimizin son günü beklemeden üretim izini almaları kendi menfaatleri için olacaktır.

Üreticilerimizin sözleşmeli tarım kapsamında yürüttükleri bitkisel üretim için ekim/dikimi müteakip sözleşme bilgilerini İlçe Müdürlüklerimize bırakmaları gerekmektedir.

Ürününüz bol kazancınız bereketli olsun"dedi

Arıcılıkta Kışlatma Dönemi

Arıcılıkta Kışlatma döneminin başlaması nedeniyle Arıları Kışa Hazırlama ve Kışlatma döneminde arıcıların dikkat etmesi gereken konuları hatırlatan Tarım ve Orman İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, konu ile ilgili şu açıklamalarda bulundu:

“Arıcılık ekonomik anlamda yapılan tarımsal bir faaliyettir. Ülkemizde ve Dünyada birçok aile arı yetiştiriciliği ile geçimini sağlamaktadır. Bal arıları arı ürünlerinin çeşitliliği ile polinasyona katkı sağlamaktadırlar.

Arıcılık dünya da olduğu gibi Türkiye’de de ekonomik ve sürdürülebilirlik açısından önemli bir yere sahiptir. Genel anlamda arıcılık; arıyı, bitkisel kaynakları birlikte harmanlayarak bal, polen, perga (arı ekmeği), propolis, arı sütü gibi ürünlerin ve ana arı, oğul arı gibi canlı materyal üretilmesini sağlayan tarımsal bir faaliyettir. İlimizde 2023 yılı TÜİK verilerine göre arıcılık yapan işletme sayımız 1.846, toplam arılı kovan sayımız ise 97.448 dir.

Arılarda kış ölü bir mevsimdir. Bu nedenle arılar ya kışlaklarda ya da gerekli tedbirler alındıktan sonra dışarıda kışlatılmalıdır. Arılar kış uykusuna yatmazlar, petekler üzerine kümelenerek kışı geçirirler. Ortam ısısı arının biyolojik faaliyetleri için 33-36 derece, uçabilmesi için asgari 7-8 derece ve besin toplayabilmesi için en az 10-14 derece olması gerekir.

Kolonilere kış yiyeceği olarak bal ve polen depolanmış petekler bırakılır. Ancak petekler tamamen balla dolu olmayıp alt yarılarındaki gözler boş olmalıdır. Çünkü kışın arılar bal dolu gözler üzerinde değil, peteklerin balla dolu kısmının hemen altındaki boş gözler üzerinde salkım kurarlar.

Özellikle ilkbaharda taze polen gelmeye başlayıncaya kadar ki dönemde arıların yavru yetiştirmeyi, başlatıp sürdürebilmeleri için bırakılan ballı peteklerin 3-4 tanesinde aynı zamanda yeterince polen de olmalıdır. Genel kural olarak kuluçkalıktaki bal hasat edilmeyip arıya bırakılmalıdır” dedi.

Ana Arının Durumu, Zayıf Koloniler ve Hastalık Kontrolü ile ilgili önemli uyarılarda bulunan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam açıklamalarına şöyle

devam etti: “Yapılacak kontrollerde arı mevcudu az olan zayıf koloniler, anasız, ana arısı yaşlanmış, verimsiz ve sakat olan koloniler birleştirilmelidir. Başarılı kışlatma için mutlak surette sonbaharda bir dönem yavru üretimi sağlanarak kışa genç arı ve ana arı ile girilmelidir. Yapılacak denetimlerde herhangi bir hastalık tespit edilen kolonilerde gerekli önlemler alınmalı ve tedavi edilmelidir. Sonbahar teşvik yemlemesinden sonraki kuluçka aktivitelerinin çok azaldığı dönemlerde sonbahar dönemi varroa mücadelesi mutlaka yapılmalıdır.

Bu koşullar dikkate alındıktan sonra diğer önemli hususlar ise: kovanların sağlamlığı gözden geçirilerek gerekirse değiştirilmeli kovandaki arılı, yavrulu ballı-polenli çerçeveler düzenlenerek fazla petekler alınmalıdır. Kovanda herhangi bir hastalık ve zararlı varsa gerekli müdahaleler yapılmalı en sondaki çerçevenin yanına bölme tahtası konularak boş kalan kısımdan soğukun girmesi engellenmelidir. Kovanlar

bir sehpa üzerine oturtulmalı Koloniler rüzgâr almayan ve mümkünse üstü kapalı bir aralıkta kışlatmaya bırakılmalı, kovan uçuş delikleri daraltılmalı, kovan örtü bezi soğuğu geçirmeyen bir malzemeden seçilmeli örtü beziyle kovan arasına kovanda oluşacak nemi çekmesi için gazete kâğıdı örtülmeli, kabartılmış petekler arıcıya tekrar gerekli olacağından muhafazası çok önemlidir. İyi muhafaza edilmeyen petekler mum güvesi ve fare gibi zararlılarına maruz kalabilir. Petekler izole edilmiş bir odada kükürt yakılarak çıkan dumanla böceklenme engellenmeli.

Arıların kışlatılacağı aralık; kuzeyi kapalı güneyi açık ve mümkünse üstü kapalı yerler seçilmelidir. Açık aralıklar ise rüzgâr almayan, su tutmayan ve nem biriktirmeyen yerler olmalıdır. Kovanlar mutlaka yerden 30-40 cm yüksekliğinde bir sehpa üzerine konulmalıdır.

Kovan içi sıcaklık 14 °C ye düştüğünde arılar kış salkımı yaparlar salkımın merkezi 33 °C dış yüzeyinde ise 5-8 °C'dir. Salkımdan herhangi bir nedenle düşen arı tekrar salkıma çıkamaz ve ölür. Bu nedenle kışlatma yeri olarak arıların kış salkımını bozacak gürültü ve sestten uzak yerler seçilmelidir. Kovanların

uçuş delikleri içindeki aralı çerçeve sayısı dikkate alınarak uygun malzeme ile daraltılmalıdır.

Dışarıda kışlatmada, Kovan uçuş deliği 1x5 cm ye kadar küçültülür. Kovan içindeki boşluk bölme tahtası ile kapatılır. Kovaları sert rüzgârlardan korumak için güneydoğu yönünde, hafif eğimli, su tutmayacak ve gürültüsüz bir yere koymak uygundur. Bütün ihtiyaçları karşılanan koloniler için soğuk havanın hiçbir sakıncası yoktur. Havasızlık nem ve direk rüzgârlar sorun oluşturabilir. Kovanlarda ısı izolasyonu sağlanmalıdır.

Paketleyerek kışlatmada: Kovan uçuş deliği açık kalacak şekilde kovanın dışı ve içi izole edilir.

Kapalı yerlerde kışlatmada: Kış soğuk geçen bölgelerde arılar içeride kışlatılabilir. Uçuş deliklerine tel takılarak kovanlar içeri alınır. Havasızlık ve rutubetten korunmalıdır. Aksi takdirde ahır rutubeti ve pis kokusu gibi koşullar arıları öldürür.

Bütün bu bilgiler dikkate alındığında arıcılarımızın arılarına besin vermeleri, varroa ve güve mücadelesini mutlaka yapmaları ve detaylı bilgiler için İl ve İlçe Müdürlüklerimize müracaat etmeleri gerekir” dedi.

2024 Yılı Gıda ve Yem Kontrol Hizmetleri

İlimiz 2024 yılı gıda ve yem kontrol hizmetlerine ilişkin açıklamalarda bulunan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam şunları söyledi: "5996 Sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı Gıda ve Yem

Kanunu doğrultusunda tarladan sofraya gıda zincirinin tüm aşamalarında vatandaşlarımızın sağlığının korunması ve güvenilir gıda arzının sağlanması amacıyla İl ve İlçe Müdürlüklerimizce gerçekleştirilen denetimler 2024 yılında da hız kesmeden, başarılı bir şekilde devam etti. Bu bağlamda;

İl ve İlçe Müdürlüklerimizde görevli 145 adet kontrol görevlisiyle 2024 yılı içerisinde 12.892 adet gıda ve yem işletmesine yönelik gerek rutin, gerekse ihbar ve şikayet üzerine 22.490 adet denetim ve kontrol gerçekleştirilmiştir. Yapılan bu denetimler neticesinde, 1821 adet gıda ve yem numunesi alınmış olup alınan numunelerden 89 adetinin Türk Gıda Kodeksi'ne aykırı olduğu tespit edilmiştir. Yapılan denetim ve kontrol sonucu uygunsuzluk görülen 194 adet işletmeye 5996 Sayılı Kanun kapsamında 9.428.674 TL idari para cezası uygulandı.

İl Müdürlüğümüz ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından toplam 4361 işletmenin Tütün ve Alkol Dairesi Başkanlığı satış belgesi işlemleri yapıldı.

Vatandaşlarımız tarafından Alo 174 Gıda

hattına yapılan ihbarlar neticesinde 2024 yılı içerisinde 1164 bildirim alınmış olup, yapılan denetimlerde olumsuzluk tespit edilmesi sonucunda 86 işletmeye idari para cezası uygulandı.

Denetim faaliyetleri dışında eğitim faaliyetleri de yürüten İl

Müdürlüğümüz Samsun İlnde bulunan toplam 37 okulda 2540 öğrenciye "Gıda Güvenilirliği ve İsrar" konularında eğitimler verdi.

Denetim ve eğitim faaliyetlerimiz artarak 2025 yılında da devam edecek. asıl denetçilerimiz

tüketicilerimizdir. Tüm vatandaşlarımızın görmüş oldukları aksaklıkları Alo 174 gıda hattına bildirmelerini hatırlatmak istiyorum" dedi.

Halk Elinde Anadolu Mandası Islahı Ülkesel Projesi Yürütme Kurulu Toplantısı Yapıldı

Halk Elinde Anadolu Mandası Islahı Ülkesel Projesi Yürütme Kurulu Toplantısı Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda yapıldı. Tarım ve Orman İl Müdürümüz İbrahim Sağlam'ın başkanlığında düzenlenen toplantıya TAGEM Hayvancılık ve Su Ürünleri Araştırmaları teknik personeli, İl Proje Lideri, Damızlık Manda Yetiştiricileri Birlik Başkanı ve ilgili teknik personel katıldı.

Toplantıda bir konuşma yapan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam proje ile ilgili şunları söyledi: "2011 Yılında başlatılan Proje Bafra, Çarşamba ve Ondokuzmayıs İlçesinde başlatılmasına rağmen daha sonradan 2013 yılında Vezirköprü 2016 Lâdik ilçesinin de dâhil edilmesi ile birlikte toplam 5 ilçede sürdürülmektedir. İl Tarım ve Orman Müdürlüğümüz, OMÜ ve Manda Yetiştiricileri Birliği ile ortaklaşa yürütülmekte olan Projeye saf yetiştirme ve seleksiyon yöntemi kullanılarak ıslah çalışmalarının yürütülmesi, gelecekte birliklere ve çiftçilere kendi ıslah sistemlerini kurmaları konusunda uygulamalı eğitimlerin yapılması amaçlanmaktadır. Bu projede,

Anadolu Manda varlığımızın ve yetiştiriciliğinin yeniden canlandırılması, hızla azalışının önlenmesi ve bu üretim kolundan elde edilen verim ve gelirin artırılması hedeflenmiştir.

2011 yılından bu yana ilimizde uygulanan bu proje ile ilimizde, 2012 yılında 620 kg civarında olan süt verimi 1278 kg'a yaklaşmıştır. Malakların doğum, 6. ay ve 12. ay ağırlıklarında artış görülmüştür. Yetiştiricilerimiz manda yetiştiriciliği ve kayıt tutma konusunda daha fazla bilinçlenmiş, manda ürünleri

konusunda farkındalık ve talep artmıştır. Manda ve ürünlerinin getirisi artmış olup, örgütlü yetiştiricilik ve kazanımları daha iyi kavranmıştır. Yetiştiricilerde damızlık hayvan kavramı önem kazanmıştır.

Proje kapsamındaki yetiştiricilere her yıl yayınlanan Tarımsal

Desteklemelere ilişkin Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirlenen miktarlarda hayvan başına destekleme yapılmaktadır. Proje kapsamında 2021 yılında 96 işletmede 1408 malak için 316.800 TL, 3300 manda için 2.594.520 TL ödeme yapılmıştır. 2022 yılında 91 işletmede 1.018 malak için 1.323.400 TL, 3.124 Manda için 4.931.264 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. 2023 yılında 91 işletmede 1.107 malak için 3.597.750 TL, 3.300 manda için 10.717.500 TL destekleme ödemesi yapılmıştır. 2024 yılı içinde projedeki boğa ve doğuran anaç manda için 6.200 TL, doğurmayan anaç manda için 3.900 TL, ayrıca damızlığa ayrılmak üzere seçilen manda (düve-tosun) için 5.050 TL destekleme ödemesi yapılacaktır" dedi.

Kaçak Kalkan Balığı Avcılığına Operasyon

Yakakent ilçesinde Rusya/Ukrayna Karasularında avlanarak kaçak yollarla ülkemize sokulmaya çalışılan 3620 kg Kalkan Balığı ele geçirildi. Konu ile ilgili açıklama yapan İl Müdürü İbrahim Sağlam şunları söyledi:

”Yasa dışı Avcılığa yönelik, Sahil Güvenlik Yakakent Kolluk Destek Timi Komutanlığı ile Samsun Tarım ve Orman İl Müdürlüğümüz ve Yakakent Tarım ve Orman İlçe Müdürlüğümüz Su Ürünleri kontrol ekipleri tarafından Yakakent

kalkan balıklarının; uzun süre gemide kalması, uygun istiflemenin yapılmaması, taşıma ve saklama koşullarında soğuk zincir kurallarına riayet edilmemesi gibi nedenlerle bozulma sürecine girdiği gözlemlenmiştir. İlçe Müdürlüğümüz Veteriner Hekimleri tarafından verilen “İnsan sağlığı açısından tüketimi uygun değildir” raporu doğrultusunda vatandaşlarımızın tüketimine sunulamayacağı anlaşılarak el konulan 3620 kg kalkan balığının tamamının “Balık unu olarak değerlendirilmek üzere” pazarlık usulü ile satışı gerçekleştirilmiştir.

açıklarında denizde yapılan denetimlerde Rusya/Ukrayna Karasularında avlanarak kaçak yollarla ülkemize sokulmaya çalışılan 3620 kg Kalkan Balığı ele geçirildi. Sahil Güvenlik Yakakent Kolluk Destek Timi Komutanlığı tarafından el konulan Kalkan Balıkları Yakakent İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü Su ürünleri Kontrolörlerine tutanakla teslim edildi. Teslim alınan 3620 Kg kalkan balığının mülkiyeti kamuya geçirildi.

İl ve ilçe Müdürlüğümüz kontrol ekipleri tarafından el konularak mülkiyeti kamuya geçirilen

Sahil Güvenlik Yakakent Kolluk Destek Timi Komutanlığı ve İl/İlçe Müdürlüğümüz Kontrol Görevlilerince tutulan tutanaklara istinaden Kaçak Balıkların yakalandığı gemilere ve ilgili gerçek kişilere 1380 Sayılı Su Ürünleri Kanunu’na muhalefet nedeniyle İdari Para Cezası uygulanmıştır. Denizlerimizde ve iç sularımızda ekosistemle birlikte türlerin korunması ve kaçak avcılıkla mücadele amacıyla denetimlerimiz titizlikle devam edecektir” dedi.

Kahverengi Kokarca Mücadelesi Konusunda Teknik Personele Yönelik Bilgilendirme Toplantısı Düzenlendi

Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü ev sahipliğinde Samsun, Ordu ve Giresun illerindeki Tarım ve Orman İl Müdürlüklerinde görev yapan teknik personele yönelik Kahverengi Kokarca Mücadelesi hakkında bilgilendirme toplantısı düzenlendi.

Kahverengi Kokarca (*Halyomorpha halys*) zararlısı ile mücadele ve yayılımının kontrol altına alınması amacıyla düzenlenen toplantıya Tarım ve Orman Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü'nden Hüseyin Akyazı ve Harun Reşit Beşer, Samsun İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsü Müdürü Doç. Dr. Betül Bayraklı, Samsun, Ordu ve Giresun İl Müdürlüklerinin teknik personelleri, Enstitü yetkileri ve teknik personeli katıldı.

Toplantıda konuşma yapan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam konu ile ilgili şunları söyledi:” Tüm istilacı türlerde olduğu gibi Kahverengi kokarcanın da hızlı üreme ve popülasyonunu artırma, sıcaklık, nem gibi farklı iklim koşullarına adaptasyon yeteneğinin yüksek oluşu, yüksek uçuş yeteneği, doğal düşmanlarının olmayışı ve nakliye aracılığıyla ticari yolla kolaylıkla yayılması gibi özelliklerinden dolayı mücadelesi çok güç ve zahmetlidir. Kahverengi Kokarca (*Halyomorpha halys*) zararlısı ile mücadele bilgilendirme toplantılarıyla tarımsal zararlılarla mücadelede daha etkili ve sürdürülebilir yöntemlerin benimsenmesini hedefliyoruz.

Sonbaharda kışlaklara çekilme safhasında ve ilkbaharda kışlaklardan çıkmadan önce yapılacak olan

kışlaklarda erginlerin toplanması ve imhası şeklinde mekanik mücadele, yıl içerisinde oluşabilecek popülasyon artışını önlemede son derece önemlidir. Buradan üreticilerimizi özellikle uyarmak istiyorum. Ocak ayı bitiyor, şubat mart ayları kışlaklarda mücadele için önemli aylar. Nisan ayında uygun sıcaklıklar oluştuğunda, kahverengi kokarca erginleri tarım alanlarında görülmeye başlayacak. Bu aşamada ise bütün üreticilerimizin ortak hareket ederek, ilgili teknik talimata göre, ruhsatlı bitki koruma ürünleri ile ilaçlı mücadele yapması gerekmektedir. Kahverengi Kokarca (*Halyomorpha halys*) zararlısı kış dönemini, nisan ayının sonuna kadar kışlaklarda geçirdiğinden, erginlerin kışlaklardan dağılmadan önce süpürülerek veya elektrik süpürgesi ile çekilerek imha edilmesi önemlidir. Ayrıca evlerin duvarlarındaki yarıklar, çatlaklar ve çatı aralıklarının kapatılması, pencere ve kapılara ince gözenekli sinek

tellerinin monte edilmesi suretiyle Kahverengi Kokarcanın iç mekânlara girişinin engellenmesi sağlanmalıdır. İlimiz tarımsal üretimde başta fındık olmak üzere önemli ölçüde verim ve kalite kayıplarına neden olan Kahverengi Kokarca ile mücadele; Entegre mücadele yönetimi kapsamında, mekanik mücadele, biyoteknik mücadele, biyolojik mücadele ve kimyasal mücadele yöntemlerinin, birlikte değerlendirilerek etkin bir mücadele

yapılması büyük önem taşımaktadır. Kahverengi kokarca mücadelesinde popülasyon izleme ve kitlesel mücadele amaçlı proje kapsamında, temin edilen yaklaşık Funnel (hunili) Tuzaklarla 17 ilçemizde belirlenen lokasyonlara yerleştirilerek biyoteknik mücadele çalışmaları devam etmektedir. İlimizde, kahverengi kokarca ergin çıkışlarının yoğunlukla görüldüğü alanlarda, fındık kurdu mücadelesi ile entegre edilerek kimyasal mücadele yapılmaktadır” dedi.

Kahverengi Kokarca (*Halyomorpha halys*) zararlısının dünya ve Türkiye'deki mevcut durumu, riskleri ve mücadele yöntemlerine dair kapsamlı bilgi paylaşımı amacıyla yapılan toplantıya yoğun katılım sağlayan teknik personele zararlı ile mücadelede

atılacak adımlar, uygulanması gereken yöntemler ve mevcut stratejiler hakkında detaylı açıklamalar yapıldı.

Toplantı kapsamında, Karadeniz Tarımsal Araştırma Enstitüsünde görevli konu uzmanları

tarafından sunumlar yapılarak katılımcılara bilgiler verildi: Şeyma Çakır; "Kahverengi Kokarca'nın Dünyadaki Genel Durumu", "Türkiye'deki Mevcut Durumu ve Riskleri" ile "Diğer Ülkelerin Mücadele Politikaları"na dair kapsamlı bilgiler sundu. Eşref Yavuz; "Türkiye'de Kışlak Mücadelesi" konusunu ele alırken, Kaan Altaş; "Biyoteknik Mücadele Yöntemleri ve Feromon Tuzaklarının Kullanımı" ve "Biyolojik Mücadele: Üretim ve Salım Faaliyetleri" konulu sunumları ile biyolojik ve biyoteknik mücadele yöntemleri üzerine bilgiler verdi.

Toplantının ardından, Enstitü bünyesinde faaliyet gösteren Biyolojik Mücadele Laboratuvarı gezildi. Katılımcılara burada zararlı ile mücadelede kullanılan biyolojik yöntemler hakkında detaylı bilgi verildi ve sorular yanıtladı.

İl Müdürümüz İbrahim Sağlam Kırsal Kalkınma Yatırımlarını Yerinde İnceledi

Tarım ve Orman Bakanlığımızca yayımlanan Kırsal Kalkınma Destekleri kapsamında ilimizde uygulanan projelerden yararlanan sanayi tesisleri, İl Tarım ve Orman Müdürümüz İbrahim Sağlam ve Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü İl Proje Yürütme Birimi tarafından yerinde ziyaret edildi, yetkililerden bilgi alındı.

Kırsal Kalkınma Destekleri kapsamında Terme İlçemizde hibe desteği alarak tamamlanan ve halen devam eden sanayi tesislerini ziyaret eden İl Müdürümüz İbrahim Sağlam Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi ile ilgili şu açıklamalarda bulundu: "Bakanlığımızca uygulanan Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Projesi

kapsamında bu yılki projelerin tamamlanmasıyla ilimizde 2006 yılından bu güne kadar toplamda 196 adet tarımsal sanayiye hibe desteği verilmiş olacaktır. Projelerin hayata geçmesi ile birçok sektöre katkı sağlamakla birlikte, gerek istihdama ve gerekse güvenilir gıda üretimine de önemli ölçüde katkı sağlanmıştır. Yapılan tüm yatırımların ülkemiz, bölgemiz, yöremiz ve ilimiz tarımına, tarımsal sanayine, üreticilerimize ve tüketicilerimize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Bugün Terme ilçemizde hibe desteği alarak tamamlanan ve halen devam eden sanayi tesisi projelerinden bir pirinç fabrikasının “Güneş Enerjisi ile Kendi Enerjisini Üreten Yeşil Fabrika Projesi (GES) ve Fabrikanın Modernizasyonu Projesi’ni yerinde incelemeye geldik. Projenin yöre tarımına ve tarımsal sanayimize katkısı ve memnuniyetleri hakkında yetkililerden bilgi aldık. Fabrika yetkililerince uygulanan proje sayesinde hem işletme kapasitesinin arttığını hem de fabrikanın ihtiyaç duyduğu enerjinin % 85 inin projede kurulan Güneş Enerjisi Üretim Tesisinden elde edildiğini ve maliyetleri düşürerek ülke ekonomisine katkı sağladığını gördük.

yöntemle işleme yaptıklarını belirttiler. Ayrıca tüketicinin tercihleri de dikkate alınarak, onların talep

ettikleri renk , desen ve kalitede ürünü ulusal zincir marketler de dahil olmak üzere piyasaya arz ettiklerini ve projeden duydukları memnuniyetlerini dile getirdiler.

Ziyaretimiz kapsamında yine Terme ilçemizde faaliyet gösteren bir pirinç fabrikasında uygulanan projeyi de yerinde inceledik. Tesis yetkilileri ile yaptığımız görüşmelerde uygulanan proje sayesinde İlimiz üreticilerinin ürettikleri ürünlerini kendi bölgelerinde işlendiğini, proje sayesinde günlük işleme kapasitesinin arttığını ve daha modern

3. ziyaretimizi 2024 yılında uygulamaya başlanan ve halen yapımı devam eden bir gıda işletmesine gerçekleştirdik. İşletmeye ait “Tarımsal Ürünlerin İşlenmesi Tesisinin Makine Revizyon ve İşletme İnovasyon Projesini” de yerinde incelendik. Kasım ayının sonuna kadar tamamlanması planlanan projede eski teknolojiye sahip olan fabrikanın gerek üreticinin , gerek tarımsal işletme sahiplerinin ve gerekse modern çağın ihtiyaçlarına cevap verecek seviyeye getirilmesi amaçlanıyor. Bu projenin tamamlanması ile hem üreticilerimizin pazar bulması kolaylaşacak hem de tarımsal sanayiye katkı sağlayacaktır” dedi.

Salıpazarı İlçesinde Kahverengi Kokarca Böceği ile Mücadele ve Tarımsal Üretim Planlaması ve Yeni Destekleme Modeli Konulu Eğitim Toplantısı Düzenlendi

Salıpazarı Kaymakamlığı tarafından, Ziraat Odası toplantı salonunda, Kahverengi Kokarca Böceği ile Mücadele ve Tarımsal Üretim Planlaması ve Yeni Destekleme Modeli Konulu Eğitim Toplantısı düzenlendi. Toplantıya Salıpazarı Kaymakamı Ahmet Faruk Beyazıt, Salıpazarı Belediye Başkanı Refaattin Karaca, Samsun Tarım ve Orman İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, Salıpazarı Ziraat Odası Başkanı, kurum amirleri, muhtarlar ve üreticiler katıldı.

Toplantıda bir konuşma yapan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam Kahverengi Kokarca İle Mücadele ve Tarımsal Üretim Planlaması ve Yeni Destekleme Modeli hakkında şu açıklamalarda bulundu: "Dünya genelinde 300'den fazla bitki ve üründe zarar yapan ve istilacı bir tür olan Kahverengi kokarca, Ülkemize ilk defa, 2017 yılında Gürcistan'dan giriş yapmış, 2019 yılında Artvin, Rize, Trabzon, Giresun, Ordu, Samsun ve İstanbul'da görülmüştür.

İlimizde, ilk defa 2019 yılında Terme İlçesi'nde varlığı saptanan zararlının, İl Müdürlüğümüzce hazırlanan eylem planı çerçevesinde; günümüze kadar yapılan surveyler ve arazi gözlemleri ile zararlı popülasyonunun, ekonomik zarar eşiğinin altında olduğu gözlem-lenmiştir. 2023 yılında, Temmuz ayı sonuna kadar yapılan surveyler ve bahçe kontrollerinde zararlı görülmekle beraber ekonomik zarar eşiğine ulaşmamıştır. Ancak Ağustosun ilk haftasından itibaren Çarşamba ve Terme İlçelerinde

bazı lokasyonlarda (Çarşamba-Karaağaç, Arımköseli, Mahmutlu; Terme-Sarayköy) ardından Tekkeköy (kirazlık), İlkadım (Merkez Kadifekale, Canık (Devgeriş), Salıpazarı (Kalfalı) İlçelerinde zararlı popülasyonunda artış gözlemlenmiştir. Eylül ayında da zararlı popülasyon artışı devam etmiş ve kıslamak maksadıyla ev, ahır, kümes, seren gibi kapalı mekanlara yönelmiştir. Kahverengi kokarca mücadele çalışmalarımızı 2023 yılından bu yana sahada tüm

teknik ekibimizle birlikte yoğun bir şekilde yürütüyoruz. Önceliğimiz üreticilerimizin bilgilendirilmesi için her ilçede mahalle mahalle eğitim çalışmaları düzenlemek ve mücadelesi ile ilgili halkımızı bilinçlendirmek.

Tüm istilacı türlerde olduğu gibi Kahverengi kokarcanın da hızlı üreme ve popülasyonunu artırma, sıcaklık, nem gibi farklı iklim koşullarına adaptasyon yeteneğinin yüksek oluşu, yaklaşık 100 km yüksekliğine varan yüksek uçuş yeteneği, doğal düşmanlarının olmayışı ve nakliye aracılığıyla ticari yolla kolaylıkla yayılması gibi özelliklerinden dolayı mücadelesi çok güç ve zahmetlidir.

Polifag bir zararlı olan Kahverengi kokarca; İlimiz için başta fındık olmak üzere elma, armut, şeftali, ceviz, kivi, trabzon hurması, incir, mısır, çeltik, fasulye, soya fasulyesi, domates, biber, patlıcan gibi ekonomik değeri olan birçok ürün için verim ve kalite kaybı riski oluşturmaktadır.

Erginleri ve nimfleri birçok meyve ve sebze emgi yaparak zarar verir. Meyvelerde şekil bozukluklarına, mısır ve soyada danelerin tohum özelliğini yitirmesine sebebiyet verir. Özellikle

findıkta boş, şekilsiz ve lekeli meyve oluşumuna neden olur.

Kahverengi kokarca, insan sağlığı açısından bir tehlike oluşturmamakla beraber yaz mevsimi sonunda kışlamak için özellikle ev, depo gibi korunaklı alanları tercih ettiği için fiziki rahatsızlık oluşturmaktadır. Sonbaharda kışlaklara çekilme safhasında ve ilkbaharda kışlaklardan çıkmadan önce yapılacak olan kışlaklarda erginlerin toplanması ve imhası şeklinde mekanik mücadele, yıl içerisinde oluşabilecek popülasyon artışını engelleyecektir. Bu kapsamda zararlı kış dönemi, nisan ayının sonuna kadar kışlaklarda geçirdiğinden, kışlamış erginlerin kışlaklardan dağılmadan önce süpürülerek veya elektrik süpürgesi ile çekilerek imha edilmesi önemlidir. Ayrıca evlerin duvarlarındaki yarıklar, çatlaklar ve çatı aralıklarının kapatılması, pencere ve kapılara ince gözenekli sinek tellerinin monte edilmesi suretiyle Kahverengi Kokarcanın iç mekânlara girişinin engellenmesi sağlanabilir. Bahar aylarında uygun sıcaklıklar oluştuğunda, kahverengi kokarca erginlerinin tarım alanlarında görülmesi halinde ise ilgili teknik talimata göre, ruhsatlı bitki koruma ürünleri ile ilaçlı mücadele yapılması gerekmektedir” dedi.

Tarımsal Üretim Planlaması ve Yeni Destekleme Modeli hakkında bilgiler veren İl Müdürümüz İbrahim Sağlam konu ile ilgili şu açıklamalarda bulundu: ” ”14 Eylül 2023 tarih ve 32309 Sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan, Tarım ve Orman Bakanlığımız tarafından açıklanan 2025-2027 yıllarında yapılacak olan” Bitkisel Üretime Yönelik Desteklemeler ile Diğer Bazı Tarımsal Desteklemeler” konusunda ilçe ilçe mahalle mahalle gezerek teknik personelimiz ile birlikte üreticilerimizi de bilgilendiriyoruz.

Sayın Bakanımız İbrahim Yumaklı tarafından hayata geçirilen yeni düzenlemeyle birlikte, bitkisel üretim planlaması eylül ayı itibarıyla hayata geçirildi. Birçok ilki barındıran bitkisel üretimde yeni destekleme modeli başlıyor. Verilen tarımsal kredileri tamamen üretim planlamasına odakladık. Hibe programları, sözleşmeli üretim, kayıtlılık, tarım sayımı, işlenmeyen arazilerin tarımsal üretime kazandırılması gibi konuları üretim planlamasının en önemli başlıkları olarak ortaya koyduk. Bunu sadece bitkisel üretimi planlarken yapmadık. Hayvansal üretim başlığı ile su ürünleri başlığını da planlarken oradaki destekleri sadeleştirmiş olduk.

Üretim planlamasına başlarken stratejik ürünlerden başlamayı hedefledik. 13 stratejik ürün,

hububat, baklagil, yağlı tohumlar ve diğer dediğimiz patates ve soğan. Gıda arz güvenliğimiz önemliydi, insan ve hayvan beslenmesi önemliydi ve sanayimizin ham madde temini önemliydi. Artı bir dediğimiz de yem bitkileri. Bakanlık olarak 13 artı 1 ürünle 1 Eylül 2024 itibarıyla üretim planlaması ile üretilen ürünleri planlama kapsamına almış olduk.

Destekler ilk kez üretim döneminden önce açıklandı. 2025-2027 yıllarını kapsayan 3 yıl boyunca geçerli olacak üretim destekleri yine bu süreçte açıklanmış oldu.

Stratejik ürünlere ilave planlama desteği yine ilk kez bu modelde gerçekleştirilmiş olacak.

Destek tutarlarının girdi maliyetleri baz alınarak belirlenmesi ve değişime göre güncellenmesi bu modelde söz konusu olacak.

Su kısıtı olan bölgelerde kademeli üretime dahil olan ürünlere de ilave destek olacak.

Kamu tarafından geliştirilen yerli ve milli tohumlara da ilave destek vermiş olacağız.

Bitkisel üretim planlamasında yer alan üreticilerimiz, hangi havzada, hangi ürünü ekerse nasıl bir destek alacağını bugünden itibaren önümüzdeki 3 yıl boyunca biliyor olacak” dedi.

Toplantıda konuşma yapan Salıpazarı Kaymakamı Ahmet Faruk Beyazıt, şunları söyledi:” İl Müdürümüz İbrahim Sağlam’a kahverengi kokarca konusunda ciddi mesai harcayıp, koordinasyonu sağladığı için, farkındalık oluşturduğu için teşekkür ediyorum. Geline nokta özellikle üreticilerimizin farkındalığı ve bu konudaki hissiyatının görülmesi bizleri de mutlu ediyor. Biz de ilçemiz ve ilimiz tarımı için ciddi tehlike oluşturan kahverengi kokarcanın hem takibiyle hem de biyolojik mücadelesiyle ilgili çalışmaları çok önemsiyor ve yakından takip ediyoruz. Sahada teknik personel ile birlikte üreticilerimizin ilaçlama ve mekanik mücadelesi ile kokarca popülasyonunun ciddi manada baskılanacağını düşünüyorum. Mekanik mücadele, kimyasal mücadele, biyoteknik ve biyolojik mücadelenin tamamı kullanılarak devam eden çalışmalar, bundan sonraki süreçte de inşallah aynı kararlılıkla devam edecek. Bütün kurumlar üzerine düşen çalışmaları yerine getirecek biz de bu çalışmaların her aşamasında üreticilerimizin yanında olacağız. Bir anda bu zararının ortadan kalkması mümkün değil, bu zararlıyla bir süre mücadele edeceğiz. Ama zararını en alt seviyeye düşürerek, en alt seviyede tutarak bu mücadeleyi gerçekleştireceğiz. Ben bu süreçte İl Müdürümüze, İlçe Müdürümüze, teknik personelimize, katkı veren kişi ve kurumlara, tarım sektörü paydaşlarımıza, tüm emek ve çabasını ortaya koyan üreticilerimize teşekkür ediyorum. ” dedi.

Tarımsal Eğitim ve Öğretimin 179. Yıldönümü

Tarım, insan yaşamı için vazgeçilmez ve her geçen gün değeri daha çok ortaya çıkan bir faaliyet alanı. Ziraat mühendisleri de bu faaliyetlerin hem insan ve çevre sağlığına uygun, hem de sürdürülebilir gerçekleştirilmesi için kilit noktadaki bir meslek grubu. Tarımsal Eğitim ve Öğretimin 179. Yıldönümü ve 10 Ocak Ziraat Mühendisleri Günü ile ilgili kutlama mesajı yayınlayan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam şunları söyledi: "Ülkemizde modern anlamda Tarımsal Eğitim ve Öğretim süreci ilk defa Osmanlı İmparatorluğu döneminde, 10 Ocak 1846 yılında İstanbul Yeşilköy'de Ayamama Çiftliğinde açılan Ziraat Mektebi ile başlamıştır. Sonrasında 1891 tarihinde, bugünkü anlamıyla yükseköğrenim sayılabilecek düzeydeki Bursa Ziraat Mektebi ile 1893

yılında bir yasa çıkartılarak, çağdaş anlamda Tarımsal Yükseköğretimin temelleri atılmıştır.

Daha sonra Ankara'da Yüksek Ziraat Enstitüsü kurulmuş ve kurumun çok modern binaları ve laboratuvarları kısa zamanda tamamlanmış ve çağdaş anlamda Türkiye'nin ilk yükseköğretim kurulu olarak 30 Ekim 1933 yılında kapılarını açmıştır. 1946 tarihli *Üniversiteler Yasası* ve 1948 yılında çıkarılan *Üniversiteler Ek Yasası* ile bu Enstitü, Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi haline gelmiştir. Sonrasında 1955 yılında Ege, 1957 yılında Atatürk, 1967 yılında Çukurova Ziraat Fakülteleri açılmış ve bunları bugün sayıları 40'ı bulan değişik isimlerde diğer ziraat fakülteleri izlemiştir.

tarihinde de İstanbul Halkalı Ziraat Mektebi açılmıştır.

Cumhuriyet'in ilk yıllarına kadar faaliyetine devam eden bu okullardan Halkalı Ziraat Mektebinden mezun birçok genç, 1923 yılından itibaren yurt dışına öğretim ve modern araştırma yöntemlerini öğrenmeleri için gönderilmiştir. 1927 yılında Almanya'ya eğitim öğretime giden gençlerle oradan gelen hocaların oluşturduğu bir Bilim Kurulu, ülkemizin tarımsal durumunu incelemiş ve birçok önerinin yanında modern bir Zirai Yükseköğretimin açılmasını da önermiştir. Bu öneri üzerine 1927

Tarım sektörünün ülke ekonomisindeki önemi ve katkısı çok büyük. Son yıllarda, ülkeler arası mücadelenin enerji kaynakları alanından hızla çıkarak, su ve gıda gibi temel besin kaynaklarına yöneldiği gözlemlenmektedir. Bu nedenle, Ziraat Fakültelerinin gıda, tarım ve hayvancılık alanında nitelikli ve kaliteli işgücü talebinin karşılanmasına yönelik gereken çalışmalar, önemini bir kat daha arttırmaktadır. Tarımsal Eğitimin 179. yıldönümü ve 10 Ocak Ziraat Mühendisleri Günü'nü canı gönülden kutluyorum. Geçmişten günümüze tarımın gelişmesinde emeği, katkısı ve gayreti olan herkese, akademik camiaya ve diğer paydaşlara teşekkür ediyorum" dedi.

Tarla Faresi Zararına Dikkat !

Tarla faresinin tarım alanlarındaki zararına dikkat çeken İl Müdürümüz İbrahim Sağlam konu ile ilgili şu açıklamalarda bulundu:

”Tarla fareleri tarım alanlarında, kültür bitkileri ile çayır-mera bitkilerinin yeşil aksam, tohum ve meyvelerini, ayrıca yiyecek bulamadığı durumlarda, meyvelik ve ormanlarda fidanların gövdelerini

(özellikle kök boğazı) yemek, kemirmek, kesmek ve kirletmek suretiyle zarar yaparlar. Beslendikleri alandaki besin tükendiğinde başka alanlara da geçerek zararlarına devam ederler. Sıcak aylarda yeşil, serin aylarda kuru yemi fazla yerler. Ergin bir tarla faresi günde ortalama 15-17 gr yeşil, 10-13 gr kuru yem yer. Zarar dereceleri popülasyon yoğunluğuna bağlı olarak %100’e kadar ulaşabilir. Deniz seviyesinden 2.500 m yüksekliğe kadar bitki olan hemen her yere yayılmışlardır. İçinde bulunduğumuz Aralık ayı, Tarla faresi ile kimyasal mücadelede uygun zaman aralıklarından biridir. İklim uygun olduğu sürece, kimyasal mücadele her zaman yapılabilir. Ancak en uygun zaman; kıştan çıktıkları **Şubat, Mart, Nisan** ayları ile kışa girişte sonbaharın **Ekim, Kasım ve Aralık** aylarıdır.

Tarla fareleri, 10-70 cm derinlikteki toprak altı galerilerinde yaşarlar. Gece ve gündüz aktif olmakla birlikte özellikle geceleri faaldirler. Yılda 4-6 doğum yaparlar ve her doğumda ortalama 5-6 yavru verirler. Doğan yavrulardan ortalama %40 kadarı çeşitli nedenlerle ölür. Yavrular doğumdan 15-20 gün sonra beslenmeye başlarlar. Ortalama ömürleri 3-4 yıldır. Tarla fareleri beslendiği alanda 3 çeşit delik açar. Bunlar beslenme deliği, hafriyat (toprak çıkarma) deliği ve dışkılama deliğidir. Bunlara karşı yapılan kimyasal mücadelede bu deliklerin tanınması önemlidir. Çünkü beslenme delikleri dışındaki

deliklere bırakılan zehirli yemi yemezler. Hafriyat deliklerinde toprak birikintileri, dışkılama deliğinde fare dışkıları, beslenme deliğinde ise yiyecek kalıntıları vardır.

Tarla farelerinin başlıca doğal düşmanları kedi, köpek, tilki, gelincik, sansar, baykuş, leylek, kerkenez kuşu, atmaca, doğan, şahin, kartal ve yılan olduğundan doğal dengenin bozulmadığı alanlarda, bu doğal düşmanlar tarla farelerini büyük ölçüde baskı altında tutmaktadırlar.

Derin toprak işleme, münavebe, tarla temizliği, gibi önlemlerle tarla farelerinin zararları bir dereceye kadar azaltılabilir. Sistemleri su ile doldurmak ve kapan kullanmak suretiyle fareler öldürülebilir.

Tarla fareleriyle bulaşık alanlarda 25 m2 'de 5 işlek delik sayıldığında mücadeleye başlanmalıdır. İlaçlama öncesinde buradaki tüm delikler kapatılıp, 3 gün sonra açılan deliklere, zehirli yemler her deliğe 5 adet olacak şekilde, el değmeden delik içlerine bırakılarak bu delikler kapatılmalıdır.

Zehirli yemlerin Tarla farelerinin beslenme deliklerinin içine bırakılmasına özen gösterilmelidir. Uygulamanın tamamlanmasından sonra, ilaçlanan alan mutlaka kontrol edilerek, fare ölümleri toplanıp yakılmalı veya derince bir çukura gömülmelidir. Tarla faresi mücadelesinde toplu ve tarama mücadele esas olduğundan, zararının bulunduğu alandaki bütün tarlalar ve tarla kenarları ile çevredeki sulama kanallarında bulunan işlek delikler ilaçlanmalıdır” dedi.

TARSİM 2025 Yılı Uygulamaları Konulu Bilgilendirme Toplantısı Düzenlendi

Tarım sigortaları 2025 yılı uygulamaları bilgilendirme toplantısı İl Müdürlüğümüz yerleşkesinde bulunan konferans salonunda gerçekleştirildi. Toplantıya İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, TARSİM Samsun Bölge Müdürü, şube ve ilçe müdürleri, ziraat odası başkanları ve teknik personel katıldı.

Toplantıda bir konuşma yapan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam konu ile ilgili şunları söyledi:”

Tarım Sigortaları uygulamalarının yer aldığı Tarım Sigortaları Havuzu Tarafından 2025 yılında kapsama alınacak riskler, ürünler ve bölgeler ile prim desteği oranlarına ilişkin Bakanlar Kurulu Kararı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmektedir.

Tarım sigortaları, kurulduğu günden bu yana üreticilere destek olmaya devam etmektedir. Kuraklık ve sel gibi doğal afetlerin artması karşısında tarımda sürdürülebilirlik sigortanın önemini daha da arttırmaktadır.

Bitkisel Ürün Sigortaları
branşında 2025 yılı
üretim sezonunu 4

Kasım’da açıldı. Polişe düzenlemek isteyen üreticilerimiz, 31 Aralık tarihine kadar, Tarım ve Orman Bakanlığı İl ve İlçe Müdürlükleri’nden ya da e-Devlet kapısı üzerinden Çiftçi Kayıt Sistemi’ne (ÇKS) kayıt yaptırmaları ya da kayıtlarını güncellemeleri gerekmektedir. Bitkisel ürünlerde değişiklik gösteren ilk ve son poliçe kabul tarihlerine, TARSİM Mobil uygulama üzerinden ulaşabilir ve ardından üye sigorta şirketlerinin yetkili acenteleri aracılığıyla tarım sigortası başvurusunda bulunabilirler.

Üreticilerimizin faaliyetlerini gerçekleştirirken değişen iklim koşullarına uyum sağlamaları gün geçtikçe önem kazanmaktadır. Tarımsal üretimde sürdürülebilirliğin sağlanması ve çeşitli riskler sebebiyle meydana gelebilecek zararların telafi edilebilmesinin en etkili yolu tarım sigortasıdır. Bitkisel Ürün Sigortası’nda üreticilerimizin priminin yüzde 50’si, meyvelerde ise don teminatı priminin yüzde 67’ye varan kadar kısmı devlet tarafından karşılanarak, çeşitli indirim ve ödeme kolaylıkları sunulmaktadır” dedi.

Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) uygulaması kapsamında gelecek yıl için üretim planlamasına konu ürünlerde yüzde 10 prim indirimine gidildiğini belirten İl Müdürümüz İbrahim Sağlam sözlerine şöyle devam etti:

“2025 yılında; Sözleşmeli üretimde yüzde 10-15 prim indirimi uygulanacak. Su kısıtı olan ürünlerde ilave yüzde 10 prim indirimi yapılacaktır.

Bu yıl buğday için gelir koruma sigortası tüm illerde uygulanmaya başladı. Gelecek yıl da devlet destekli tarım sigortaları kapsamında yenilikler olacağını düşünüyoruz.

Köy bazlı verim sigortası devlet destek oranı yüzde 60'tan yüzde 70'e çıkarıldı. Köy bazlı verimler ortalama yüzde 16 artırıldı. Yağlık ayçiçeği köy bazlı verim sigortası kapsamına alındı.

Gelir koruma sigortasında arpa teminat kapsamına alındı.

5. risk kategorisinde olan seralara fırtına teminatı da eklendi.

Büyükbaş hayvan hayat sigortalarında, 20 ay ve üzeri dişi süt sığırlarının sigortasında, gebelikte yavru kaybı teminatı dahil edildi.

Devlet prim desteği oranı yüzde 50'den yüzde 60'a çıkarıldı.

Birinci derece tarımsal örgüt belgesi almaya hak kazanmış tarımsal amaçlı birlik ve kooperatiflere üye üreticilerimiz için yüzde 5 üyelik indirimi yapıldı.

TÜKAS-Resen Kayıt Bilgilendirme Toplantısı Düzenlendi

“Tarımsal Üretim Kayıt Sistemi (TÜKAS) Resen Kayıt İşlemleri” bilgilendirme toplantısı İl Müdürlüğümüz toplantı salonunda gerçekleştirildi. Toplantıya Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Kilci, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü Entegre İdare ve Kontrol Sistemi Daire Başkanı Ramazan Yayla, İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, Samsun, Amasya, Giresun, Ordu, Sinop, Tokat İl Müdürlüklerinden şube müdürleri, ilçe müdürleri, teknik personeli katıldı. Toplantıda bir konuşma yapan İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, şunları söyledi:

“Tarımsal Üretim Kayıt

Samsunda 2024 yılı üretim sezonunda 81.163 adet polişe karşılığı, 406.238 da alan, 231.356 hayvan sigortalanmıştır.

Tarım Sigortaları Kanunu’nun yayınlanmasından itibaren TARSİM kapsamına giren doğal afetlerden dolayı meydana gelen zarar ve ziyanlarla ilgili olarak 2090 sayılı “Tabi Afetlerden Zarar Gören Çiftçilere Yapılacak Yardımlar” Kanunu kapsamında herhangi bir yardımdan faydalanamaz. Bu nedenle üreticilerimizin mağdur duruma düşmemeleri için mutlaka her yıl ürünlerini ve hayvanlarını sigorta yaptırmaları menfaatlerinedir

Üreticilerimizi, vakit kaybetmeden TARSİM’e üye sigorta şirketlerinin yetkili acenteleri aracılığıyla Devlet Destekli Tarım Sigortalarını yaptırmaya davet ediyorum.

2025 yılı üretim sezonunun afetlerden uzak bir yıl olmasını; ülkemize, üreticilerimize ve paydaşlarımıza hayırlı olmasını diliyorum” dedi.

Sistemi (TÜKAS), yasal durumu ne olursa olsun, arazinin büyüklüğüne bakılmaksızın kendi adına bitkisel üretim ve/veya hayvancılık faaliyeti ve/veya su ürünleri üretimi yapan tek yönetim altındaki tarımsal üretime konu ekonomik birimlerin adres, kimlik bilgileri, tarımsal faaliyet bilgileriyle tarım alet makina ve ekipmanlarını belirlemeye yarayacak bilgilerin yer aldığı veri tabanıdır. TÜKAS’a yapılan kayıtlar, esas olarak tarımsal faaliyetin belirlenmesine yöneliktir.

5488 Sayılı Tarım Kanununun 7.Maddesi gereğince tarım sektörü ile ilgili politikaların tespit edilmesi, planlanması ve koordinasyonu ile ilgili çalışmalarda

kullanılmak üzere tarım alanlarının kayıtlılığının tam olarak sağlanması amacıyla Çiftçi Kayıt Sistemine kayıtlı olmayan tarıma elverişli tüm parsellerin kayıt altına alınması ile ilgili çalışma başlatılmıştır.

Milli Emlak Müdürlüğünden hazine arazileri üzerinde kiralık olarak veya ecir misil ödeyerek tarımsal faaliyette bulunan kişilere ait bilgiler talep edilmiştir. Tüm İlçelerimizde tespit ve veri giriş işlemleri başlamıştır” dedi.

Tarım politikalarının oluşturulmasına yönelik olarak, tarım işletmelerine ait tarımsal faaliyetlerin tamamının kayıt altına alınması için düzenlenen bu çalışma 18 Şubat 2014 tarihli resmi gazetede yayımlanan Tarımsal Üretim Kayıt Sistemin (TÜKAS) Yönetmeliği kapsamında yürütülecektir. Yönetmeliğinin 6. Maddesinin 7. bendinde yer alan " Kayıt için müracaat edilmeyen tarımsal faaliyetler için; tespit komisyonu marifeti ile tarımsal faaliyette bulunan tarım işletmeleri tespit edilerek tarımsal faaliyet bilgileri sisteme kayıt edilir." hükmü gereğince işlem yapılarak, ilgili parsellerde yer alan tarımsal işletmelerin kimlik bilgileri ile tarımsal faaliyet bilgilerinin **Tarım Bilgi Sistemi (TBS) içerisinde yer alan TÜKAS-WEB/RESEN bölümüne 31.03.2025 tarihine kadar kayıtları yapılacaktır.**

İl Müdürlüğü olarak 17 ilçede İlçe Müdürleri İlçe Sistem Sorumlusu olarak teknik personellerde veri giriş elamanı olarak sistem üzerinden görevlendirilmiştir. Çalışmalarda kullanılmak üzere

Tarım ve Orman Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdür Yardımcısı Mehmet Kilci, yaptığı konuşmada şunları söyledi: "TÜKAS, tarım sektörünü daha verimli, sürdürülebilir ve planlı bir şekilde yönetmeyi amaçlayan bir sistem olarak geliştirildi. Bu sistem, tarımsal faaliyetlerin kayıt altına alınmasını kolaylaştırarak, sektördeki tüm paydaşların ihtiyaçlarına uygun çözümler sunmayı hedefliyor. TÜKAS sayesinde, ülke genelindeki tarımsal kaynakların etkin bir şekilde kullanılması sağlanacak ve tarımsal faaliyetlerin sürdürülebilirliği artırılabilecek. Böylece, Türkiye'nin tarımsal üretim potansiyelinin tam anlamıyla değerlendirilmesi mümkün olacaktır. TÜKAS sayesinde, tarım işletmeleri tüm faaliyetlerini düzenli bir şekilde kayıt altına alabilecekler. Bu da verimlilik artışı ve sağlıklı bir veri akışının sağlanmasına yardımcı olacak. Bu toplantı, TÜKAS'ın etkin bir şekilde uygulanabilmesi için gerekli adımların atılması adına önemli bir adım oldu" dedi.

İl Müdürümüz İbrahim Sağlam, Yenileme Çalışmaları Devam Eden Yakakent Balıkçı Barınağını Ziyaret Etti

Yapılan Kontrollerde Yakakent Balıkçı Barınağında önceki dönemlerde izinsiz ve kaçak olarak yapılan yapıların bertaraf edilerek mevzuata uygun hale getirilmesi amacıyla yürütülen çalışmaları yerinde inceleyen İl Müdürü İbrahim Sağlam, konu ile ilgili şunları söyledi: "İlimiz Yakakent İlçesi Balıkçı Barınağında "Balıkçı Barınağı Kapasite Artırımı Ve Rehabilitasyonu Projesi" kapsamında 25.09.2024 tarihinde İl Müdürlüğümüz tarafından başlatılan çalışmalar sonucu mevzuata aykırı olan yapıların yıkımı gerçekleştirildi.

İşletmeci Kooperatif yetkililerine teşekkürlerimi ifade ediyorum.

Yakakent İlçesi'nde devam eden proje kapsamında; barınak alanında bulunan kaçak yapıların yıkılmasıyla oluşan alan balıkçı tekneleri için barınak alanı olarak yeniden yapılandırılacak. Yeniden yapılandırma ile mevcut tekne kapasitesi artırılarak barınağın toplam kapasitesi de artırılmış olacak ve tekneler için daha geniş ve güvenli barınma alanları sağlanacak. Kaçak yapılanmanın getirdiği görüntü

Balıkçı Barınağındaki rehabilitasyon çalışmalarımız devam edecek. Barınağın mevcut kapasitesinin iyileştirilerek daha fazla balıkçı teknelerinin kullanımına imkan sağlayacağız. İl Müdürlüğümüz olarak İlimizde bulunan tüm balıkçı barınaklarında kaçak yapılaşmayı önlemek için mevzuat çerçevesinde denetimlerimiz devam edecek ve kaçak yapılaşmaya asla izin verilmeyecek. Bu konudaki Rehabilitasyon çalışmalarından dolayı

kirliliği de ortadan kaldırılmış olacaktır. Proje sonunda Yakakent Balıkçı Barınağı'nda 50 civarında amatör tekne, 64 Adet çeşitli boy uzunluklarında Ruhsatlı Balıkçı Teknesi ve su ürünleri yetiştiriciliği yapan 9 firma tarafından kullanılan 54 yetiştiricilik teknesinin barınma ve lojistik ihtiyaçları karşılanacak. Barınak alanı yeni ve daha modern bir çehreye kavuşmuş olacak" dedi.

Yılbaşı Nedeniyle Alkollü İçki Satış ve Toplu Tüketim Yerleri Denetimleri Arttırıldı

İl Müdürlüğümüz Gıda ve Yem Şubesi Gıda Kontrol görevlileri, İl Müdürü İbrahim Sağlam'ın katılımı ile tüketici sağlığının korunması ve güvenilir gıda arzının sağlanması amacıyla, yılbaşı öncesi gıda üretim ve toplu tüketim yerleri ile alkollü içecek satışı yapılan işletmeler, alkol servisi yapılan restoran ve otel mutfaklarında denetimlerini arttırdı.

denetlenmekte olup, gıda mevzuatına uygun olmayan gıda üretim yeri, gıda satış ve toplu tüketim yerlerine idari para cezası uygulanıyor. Hijyen, taklit, tağşiş gibi insan sağlığını tehdit eden hususlar başta olmak üzere, gıda mevzuatında belirtilen koşulları sağlamayan işletmeler hakkında yasal yaptırımlar konusunda taviz verilmeyecektir. Alkollü ve alkolsüz içecek satış

Konu ile ilgili açıklama yapan İl Müdürü İbrahim Sağlam şunları söyledi: “Gıda ve Kontrol Genel Müdürlüğü’nün 27.12.2024 tarih ve E-16647434-300-17346199 sayılı yazısına istinaden 5996 sayılı Kanun kapsamında halk sağlığının korunması ve haksız rekabetin önlenmesi amacıyla, Yılbaşı nedeniyle tüketiminin artması beklenen alkollü-alkolsüz içecekler, kuruyemiş ve kremalı pasta vb. ürünlerin denetimine İl ve İlçe Müdürlüklerimiz tarafından ağırlık verilmiştir.

Samsun İli genelinde gıda üretim yeri, gıda satış ve toplu tüketim yerleri yönetmelik kapsamında

noktalarında yapılan denetimlerde; işletme kayıt belgesinin, işyeri hijyen şartlarının ve ürün etiketlerinin kontrolü yapılıyor. Toplu tüketim yerlerinde yapılan denetimlerde ise işletme kayıt belgesi kontrolü, sunum, mutfak ve depo şartları kontrolü, işyeri hijyeni, çalışan personelin hijyen şartları kontrolü, ürün etiket kontrolleri yapılmaktadır.

Vatandaşlarımızın son yıllarda bilinçli gıda tüketimi ve güvenilir gıda konusundaki hassasiyetleri arttığını görmek memnuniyet verici bir durum. Karşılaştıkları herhangi bir olumsuzluk halinde ‘Alo Gıda 174’ hattını arayıp şikayet oluşturmaları büyük önem taşımaktadır” dedi.

“SEN
ÜRET
YETER”

Kuş Zararı
Teminat
Kapsamında!

Prime
%50
Devlet
Destegi

**Emeğiniz
bize emanet**

*Yeter ki sen üret Türkiye
bilgi her yerde seninle*

**TARIM ORMAN
AKADEMİSİ**

**Dijital
Tarım**
KÜTÜPHANESİ

